

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Ususret proslavi Nacionalnoga susreta
hrvatskih katoličkih obitelji

Naslovnica:

Hrvatska obitelj u Frankfurtu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland

www.zivazajednica.de
60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Hercog,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarnom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-

Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

IBAN:
DE96 5005 0201 0000 1290 72
SWIFT-BIC: HELADEF1822

Zadnja stranica:

Svijećnjak s Gospinom slikom
u katedrali u Passau;
snimio: A. Polegubić

ALTUALNO

ZAGREB

Sjednica Vijeća HBK i BK BiH za dušobrižništvo hrvatskih iseljenika

Sjednica Vijeća HBK i BK BiH za dušobrižništvo hrvatskih iseljenika održana je u srijedu 27. travnja u prostorijama Tajništva HBK-a u Zagrebu. Sjednicom je predsjedao pomoći biskup vrhbosanski i predsjednik Vijeća za Hrvatsku inozemnu pastvu mons. dr. Pero Sudar, a nazočili su mons. Stjepan Biletić, delegat za skandinavске i nordijske zemlje, vlč. Stjepan Čukman, delegat za Francusku, Veliku Britaniju i zemlje Beneluxa, fra Josip Tretnjak, delegat za Austriju, vlč. Ivica Komadina, delegat za Njemačku, dr. don Mate Bižaca, delegat za SAD, Branko Galic, predstavnik pastoralnih suradnika iz Njemačke i fra Josip Bebić, ravnatelj Ureda za dušobrižništvo Hrvata u inozemstvu. Svoja izješća o stanju u hrvatskim katoličkim misijama i ispriku zbog nesudjelovanja poslali su mons. Drago Balvanović, delegat za Južnu Ameriku, fra Vladimir Novak, delegat za Australiju i mons. Ivan Vukšić, delegat za Kanadu. Sjednici zbog spriječenosti nisu nazočile predstavnice redovnica č. s. Smiljana Delonga i č. s. Anemarie Radan te provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja dr. fra Željko Tolić.

Nakon molitve i pozdravnoga govora mons. Sudar je izvjestio o zaključcima sa zajedničke sjednicu obiju biskupske konferencije, održane početkom ove godine u Zagrebu, radosno ističući kako se sve više uviđa potreba za još jačom potporom misijama i župama izvandominske Hrvatske i BiH. „Velik dio naših biskupa i redovničkih poglavara i poglavarica voljni su i nadalje, dokle god im to bude moguće, slati svoje svećenike, redovnice i redovnike na rad u inozemstvo, za dobrobit svojih vjernika“ – zaključio je biskup Sudar. Ravnatelj o. Bebić izvjestio je o svojim aktivnostima i zatečenom stanju u Ravnateljstvu od 10. rujna 2010., otkad je službeno preuzeo ured te je najavio prelazak Ureda u prikladniji radni prostor u novoj zgradi Hrvatske biskupske konferencije na Ksaveru u Zagrebu, u lipnju ove godine.

Predstavnica HBK-ova Ureda za obitelj Verica Kraš Villa izvjestila je o tehničkim pojedinostima u svezi s apostolskim pohodom pape Benedikta XVI. Hrvatskoj, na kojem će, između ostalog, i u programske dijelu, sudjelovati tisuće vjernika iz inozemne pastve. S obzirom na skori prijam Hrvatske u EU i aktualnu problematiku hrvatskih katoličkih misija diljem svijeta, svi su članovi Vijeća složni u ocjeni da se o potrebama naših vjernika u inozemstvu treba sustavnije i konstruktivnije raspravljati, ne samo na sjednicama obiju biskupske konferencije, nego i u pojačanoj suradnji s ovlaštenim državnim tijelima. Vijeće, između ostalog, smatra da se nužno odsad sastajati dva put godišnje, na polugodišnjoj razini, kako bi rješavanje problema postalo dinamičnijim i učinkovitijim; što prije izvjestiti sve pastoralne djelatnike u pojedinim zemljama o rezultatima ove sjednice te zajedničkim snagama tražiti nove puteve zdrave i konstruktivne integracije u mjesne Crkve i župe, uvjereni da će ih na tome putu pratiti djelatna potpora i čvrsti zagovor svih biskupa, redovničkih poglavara i poglavarica, kao i Božja providnost.

Vlč. Ivica Komadina

Predsjednik Vijeća mons. Pero Sudar i ravnatelj fra Josip Bebić sa sudionicima sjednice Vijeća u Zagrebu

U OVOM BROJU

● VATIKAN

Papa Ivan Pavao
II. blaženik

str.

4

● NAUROD: ODRŽAN SEMINAR

Mladi –
budućnost
Crkve i naroda

str.

10

● INTERVJU: prof. dr. T. Ivančić

Čovjekova
genijalnost i
nemoć

str.

6

IZJAVA BISKUPA HBK POVODOM HAŠKE PRESUDE:

Istina i pravda su osnovni preduvjeti mira

Ponovno pozivamo građane Republike Hrvatske da unatoč doživljenoj nepravdi čuvaju svoje dostojanstvo, mir srca i bistrinu umu, poručili su biskupi HBK.

9

GESTE VJERE: dr. Ivica Žižić Kršćanska mudrost blagovanja

12

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT: Nepravda!

Kad god se Hrvati nisu bavili politikom, ona se bavila njima, i to uglavnom protiv njihovih nacionalnih i ljudskih interesa i na štetu njihova dobra.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE: Pfr. Ivica Komadina: Gottes Gerechtigkeit – menschliche Ungerechtigkeit Besuch des Bistums Banja Luka Bischof Jaschke ermutigt zur Kirchenreform

13-14

Brojni su danas u svijetu i domovini u čije se zemljovide ne uklapa samostalna i međunarodno priznata država Hrvatska!

Vlastitom krvljku stečena sloboda!

Hrvatski se narod još u nevjericu osvrće na hašku presudu 15. travnja. Ovom nepravednom presudom hrvatski je narod kažnjen i počinjen za legitiman obrambeni i oslobođilački rat. Neprijeporna je činjenica da je u takvom oslobođilačkom ratu stvorena država Hrvatska voljom hrvatskoga naroda, pod vodstvom svoga demokratski izabranog predsjednika i hrvatskih branitelja. Neprijeporna je činjenica da je veliki dio Hrvatske bio okupiran i da je Republika Hrvatska u legitimnoj vojno-redarstvenoj akciji „Oluja“ oslobođila svoj okupirani teritorij. „Izražavamo svoju kršćansku i ljudsku solidarnost s osuđenim generalima, Antonom Gotovinom i Mladenom Markačem i s njihovim obiteljima. Isto tako izražavamo solidarnost i sa svim nevinim žrtvama i ljudima, bez obzira kojem narodu pripadali, a stradali su tijekom Domovinskog rata na bilo kojem bojištu od Ilaka i Vukovara do Konavala i Dubrovnika. (...) Formulacija o „udruženom zločinac-

kom pothvatu“ je neutemeljena i teška uvreda hrvatskom narodu, kao i pravdi uopće. Takvom doživljavamo i presudu tadašnjem državnom hrvatskom vodstvu i generalima koji su vodili oslobođilačke akcije u Domovinskom ratu“, istaknuli su biskupi HBK u povodu haške presude. U domovinskim i svjetskim medijima mogla su se pročitati različita mišljenja. Demokracija je plod dugotrajnog hrvatskog napora, vlastitom krvljku stečene slobode i odričanja. S tim mučno stečenim blagom trebalo bi odgovornije postupati. Pri tome ne treba smetnuti s umu da danas ima u svijetu onih u čije se zemljovide ne uklapa samostalna i međunarodno priznata država Hrvatska, a takvih je i u domovini koji služe raznim interesima i djeluju na destabilizaciji Hrvatske. To sve domoljubne Hrvate obvezuje na angažiranje i poduzimanje svih legitimnih pothvata kako bi se očuvala vrijednosti Domovinskog rata i krvljku stečene hrvatske slobode.

Urednik

Iz delegatove Poruke

Božja pravda i ljudska nepravda

Drage sestre i braćo! Tocno tjedan dana prije Velikoga petka, u petak 15. travnja, negdje „oko šeste ure“ predsjedavajući sudskog vijeća Međunarodnog suda u Den Hague sudac Alphons Orie izrekao je presudu hrvatskim generalima – dugogodišnje kazne zatvora, proglašavajući oslobođilačku akciju hrvatske vojske „zločinačkim pothvatom“. Mi, „obični“ smrtni ljudi, nenavikli zakulisanim igrama međunarodne politike, interesima velikih sila, naivno smo u svojim stimim, malim glavama sa suzama u očima – i uz pokoju grubu riječ – s nevjericom slušali kako nam to veliki, preko suca Oriea dijele lekcije o čovječnosti i o ljudskoj pravdi. I opet smo se, po tko zna koji put u našem životu, uvjerili da je ljudska pravda nepravdedna, krvaka, lomljiva, podložna interesima i interpretacijama trenutka. „Prekjucer je nastala tama po zemlji našoj Hrvatskoj. I potreskla se sva zemlja naša, čuo se krik, vapaj i špat:

Bože, zašto?“, rekao je šibenski biskup Ante Ivas u homiliji misnog slavlja na Cvjetnicu u katedrali sv. Jakova. I opet smo malo bolje shvatili da je uvjet koji EU postavlja Hrvatskoj o ne/pravičnosti našeg sudstva i pravosuđa, samo pravni provizorij, i to da smo samo mala igračka u rukama velikih i moćnih ovoga svijeta. Svejedno bili oni u Den Hague, Londonu, Parizu, Washingtonu ... Od Uskrsa, od „prvog dana u tjednu rano ujutro, još za mraka,“ – kada – „dode Marija Magdalena na grob i opazi da je kamen s groba dignut“ (Iv 20, 1) znamo da smrt nema zadnju riječ, da je Život jači od Zla, znamo da Božja pravda nadvladava ljudsku nepravdu. I mogu nam ljudi ovozemaljski, suci međunarodnih sudova izricati nepravedne presude, biti kamen spoticanja. Razočarani zbog tolike ljudske nepravde još jače, još žarče vjerujemo u konačnu pobedu Božje pravde.

Vlč. Ivica Komadina, delegat

Blaženim proglašen „papa iz daleke zemlje“

Papa Benedikt XVI. proglašio je blaženim Ivana Pavla II. i uzdigao ga na čast oltara u nedjeljno prije podne 1. svibnja na svečanoj misi na Trgu sv. Petra.

Riječima je nemoguće opisati ushićenje, dirnutost, pobožnost i sabranost milijun i pol hodočasnika koji su kroz tri dana i tri noći molili i bdjeli u raznim dijelovima Rima iščekujući proglašenje blaženim ljubljenoga blagopokojnoga pape Ivana Pavla II. A njegov ga je naslijednik papa Benedikt XVI. službeno proglašio blaženim 1. svibnja, na nedjelju Božanskog Milosrđa, blagdan koji je papa Wojtyła uveo u Crkvu na Trgu sv. Petra u Vatikanu, gdje je papa Wojtyła 26 godina volio i grlio „Grad i svijet“, svakog stanovnika Rima i svijeta svojim otvorenim i brižnim pogledom pastira Katoličke Crkve i „župnika svijeta“. U 26 godina pontifikata, započetog 22. listopada 1978., Papa koji je došao „iz daleke zemlje“ postao je blizak svakome čovjeku. Potvrđivale su to i suze radosnice i dirnutost svih okupljenih na svečanostima proglašenja blaženim u Rimu. A nisu došli samo iz njegove rodne Poljske, nego su se rijeke hodočasnika na rimske ulice i trgrove, slike iz cijelog svijeta. I iz Hrvatske, s posebnom svješću o zahvalnosti i posebnom odnosu što ga je poljski Papa imao s našim narodom i vjerničkom zajednicom kojoj je tri puta došao u apostolski pochod: na prvome je 1994. hrabrio i slao poruke mira u ratnomu vihoru, na drugome 1998. godine darovao bl. Alojziju Stepinca, a na trećem 2003. bl. Mariju Propetog Petković.

Hrabrio kršćane i svijet

„Sluga Božji Ivan Pavao II., papa, od sada se smije nazivati blaženim“, rekao je Benedikt XVI. u svečanoj formuliji proglašenja blaženim na početku svečanog bogoslužja beatifikacije u Rimu. Za dan liturgijskoga spomena, a prema normama kanonskoga prava, odredio je 22. listopada, dan na koji je papa Wojtyła započeo svoju papinsku službu 1978. godine. Prije proglašenja, rimski vikar kardinal Agostino Vallini Benedikta XVI. je još jednom zamolio da poljskoga papu proglasi blaženim, te je pročitao njegov životopis, izvjestio je austrijski Kathpress i službena vatikanska stra-

nica (www.vatican.va). Tada je na pročelju bazilike sv. Petra otkrivena slika novoga blaženika uz snažan pljesak, mahanje zastavama i transparentima s imenom Ivana Pavla II. milijunskog mnoštva vjernika i hodočasnika na Trgu sv. Petra i na Via della Conciliazione, ulici koja vodi do trga, kao i okolnim prilaznim uli-

Snimio: A. Polegubić

Blaženi papa Ivan Pavao II. u Mariji Bistrici 1998.

cama. Slika predstavlja fotografsku snimku iz 1995. godine. Nakon toga je relikvija krvi novoga blaženika u dragocijenoj ampuli donesenja do papinskog oltara. Donijele su je poljska redovnica Tobiana, koja je Ivana Pavla II. godinama pratila kao domaćica i medicinska sestra, te francuska redovnica Marie Simon-Pierre Normand, koja je čudesno ozdravila pozagovoru Ivana Pavla II. Njezino medicinski neobjašnjivo ozdravljenje od Parkinsonove bolesti Sveta Stolica prihvatala je kao čudo u proglašenju blaženim pape Wojtyle. Krv koju su redovnice donijele kao relikviju uzeta je Ivani Pavlu II. u posljednjem razdoblju njegova života, a liječnici su se na taj korak odlučili zbog moguće transfuzije, budući da je papa bio teško bolestan. No, krv se kasnije ipak nije koristila.

Papa iz Poljske društvo, kulturu, politiku i gospodarstvo otvorio je Kristu, rekao je u svojoj propovijedi Benedikt XVI. „Snagom diva“ kršćanima je ponovno ulio hrabrost da se vrate Kristu i Crkvi, kada je tendencija uđilavanja bila naizgled nepromjenjiva. Ivan Pavao II. Crkvu je uveo u treće tisućljeće i dao joj usmjerenje za budućnost, te ju je vodio do uspjeha u sučeljavanju s marksizmom. Svima je pokazao da kršćanstvo, a ne marksizam, služi nadi čovječanstva i da je kršćanstvo nada čovječanstva. Kroz 23 godine suradnje, Sveti Otc svoga je prethodnika sve više upoznavao, a time i više poštivao jer je i u prezauzetosti poslovima uvijek iznova „duboko uranjan u susret s Bogom.“ I u svojim patnjama – koje je video cijeli svijet - Ivan Pavao II. bio je poput stijene, baš kako je želio Krist. Kakvu je samo poruku svijetu o vrijednosti života svojim ispaćenim tijelom i licem poslao novi blaženik, ne skrivajući se od televizijskih kamera, pa niti znatiželjnih pogleda, niti u najtežim trenucima bolesti! Dirljivim je riječima Sveti Otc podsjetio na smrt i na svečanosti pogreba svoga „ljubljenog prethodnika“ u travnju 2005. „Velika je bila bol zbog gubitka, ali još veće iskustvo beskrajne nade koja ja obujmila Rim i cijeli svijet.“ Već se toga dana osjetio „miris njegove svetosti“, pa je stoga i sam sadašnji Papa želio brži postupak za proglašenje blaženim. „Danas je došao očekivani dan. On je došao brzo, jer se tako svidjelo Gospodinu: Ivan Pavao II. je blažen“, istaknuo je Benedikt XVI..

Snažne poruke i znakovi

Cijela je liturgija proglašenja blaženim Ivana Pavla II. bila veliki znak. Znak da vjernici i u suvremeno, sekularizirano doba znaju prepoznati tko živi i djeluje sveto. Posvjedočili su to još na dan pokopa pape Wojtyle natpisima: Santo subito! Svetac odmah! Ali i znak da Crkva zna prepoznati to isto: da nije „kruta“ u držanju propisa, jer je proces proglašenja blaženim, završio u rekordnom roku.

M. K.

Domovinska Crkva u molitvi za pravdu

Upovodu apostolskog pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj održana je tiskovna konferencija u srijedu 20. travnja u prostorijama Tajništva HBK u Zagrebu. Predsjednik HBK drakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić istaknuo je radost što je papa Benedikt XVI. prihvatio poziv da posjeti Hrvatsku. Podsjetio je i na ranije pohode pape Ivana Pavla II. koji su ostavili duboke tragove. Uime hrvatskih biskupa pozvao je sve vjernike da sudjeju u programima u sklopu pastirskog pohoda. Potpredsjednik Vlade, ministar vanjskih poslova i europskih integracija RH i predsjednik Državnog odbora za pripremu i praćenje posjeta pape Benedikta XVI. Republici Hrvatskoj Gordan Jandroković zahvalio je predstavnicima HBK na suradnji u dosadašnjim zajedničkim pripremama. Istaknuo je da je pohod važan kako za vjernike, tako i za sve građane i građanke Hrvatske, te zemlju u cijelosti u važnom trenutku završetka pregovora s EU. Podsjetio je na odnose između Hrvatske i Svetе Stolice koji su od samog uspostavljanja prijateljski, a posebno je istaknuo potporu Svetе Stolice i Svetog Oca Hrvatskoj na putu u EU.

Objavljen je program Papina pohoda u kojem stoji da će pri dolasku u zagrebačku zračnu luku zrakoplovom Al Italia u subotu 4. lipnja Papu uz crkvene i državne predstavnike dočekati i vjernici velikogoričke župe bl. Alojzija Stepinca.

Haška presuda – uvreda hrvatskom narodu

Pod naslovom „Istina i pravda su osnovni preduvjeti mira“ Hrvatska biskupska konferencija uputila je Izjavu povodom presude hrvatskim generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču na Međunarodnom sudu za ratne zločine u Haagu. Izjava se može u cijelosti pročitati na 9. stranici.

Duhovno i kulturno bogatstvo Usksra

Diljem domovine proslavljen je Uskrs. U biskupskim središnjicama i prvočolnicama misna slavlja predvodili su mjesni ordinariji. Središnja poruka svim propovijedima bila je nada u Uskrslog Krista.

Snimka: KA

Slavlje na Skradinskom buku predvodio je mons. Ante Ivas

U organizaciji Povjerenstva za Međunarodni simpozij profesora filozofije i teologije Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u dvorcu Lužnica kod Zaprešića od 26. do 28. travnja održan je Međunarodni simpozij profesora filozofije i teologije.

Pasijska baština od 9. do 20. travnja predstavljena je kroz različite vidove diljem Hrvatske. Održano je pet izložaba, jedanaest koncerata, izvedena su dva oratorija, te je održan jedan literarni susret, a u sklopu goštovanja održano je još sedamnaest koncerata, i sve to u Zagrebu i još petnaest gradova diljem Hrvatske. U izvođenju programa sudjelovalo je više stotina osoba od akademskih glazbenika i akademskih slikara i kipara, profesionalnih pjevača, crkvenih zborova, do pučkih pjevača i članova KUD-ova svih dobi. Svi programi bili su besplatni, a u publici je bilo više tisuća poklonika izražaja pasije u Hrvata, među kojima valja istaknuti i diplomatske predstavnike stranih zemalja akreditiranih u Hrvatskoj.

U Splitu je od 9. do 19. travnja održana manifestacija „Dani kršćanske kulture“. Pored Splita manifestacija je proširena na Dubrovnik i Šibenik, a

u jedanaest dana priređeno je mnoštvo događaja u kojima je sudjelovalo 200-njak sudionika i tisuće posjetitelja.

„Vjera na teritoriju BiH“ – naziv je izložbe sakralnih i religijskih eksponata, koja je u utorak 19. travnja otvorena u Centru kulture u Derventi. Izložba je djelo autora Ivana Ravlića, župnika u Mahali kod Odžaka, a otvorena je prigodom proslave 10. obljetnice rada Internacionallnog multi-religijskog interkulturnog centra IMIC „Zajedno Derventa“ i 20. obljetnice rada IMIC „Zajedno BiH“. Autor Ravlić na izložbi je predstavio oko 100 fotografija eksponata koje je više godina prikupljao diljem BiH iz svih vjerskih zajednica. Na izložbu je predstavljen tek mali dio s velike izložbe koja je prethodila u Sarajevu gdje je bila

izložena većina od ukupno 600 originalnih eksponata.

Komemoracija za žrtve partizana

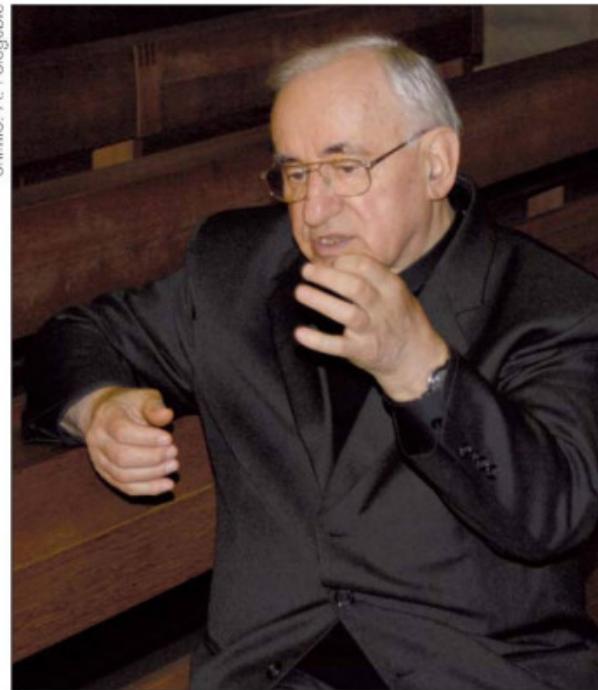
Na Uskrsni ponедjeljak, 25. travnja, u Dobranjama u općini Cista Provo održana je komemoracija u spomen na 136 nevinih žrtava koje su partizanske jedinice krajem svibnja 1944. godine ubili i bacili u jamu Podi kod Graba u Cetinskoj krajini. Misu u mjesnoj crkvi predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Juraj Jezerinac. Mons. Jezerinac se prisjetio nevinih žrtava, koji su pobijeni u tijeku II. svjetskog rata, ali i brojne žrtve porača, samo zato što su bili hrvatski domoljubi. Nakon mise izmolio je molitvu odrješenja za žrtve na mjesnom groblju kod monumentalnog spomen obilježja. Uskrsni Emaus ili Uskrsna euharistija u prirodi tradicionalno je slavljena na Uskrsni ponedjeljak 25. travnja na Skradinskom buku, u Nacionalnom parku Krka. Slavlje je predvodio šibenski biskup Ante Ivas. Ovogodišnji Emaus uz domaće vjernike okupio je i velik broj hodočasnika i svećenika iz Splitsko-makarske i Zadarske nadbiskupije. A.O.

RAZGOVOR S TEOLOGOM, DUHOVNIM VODITELJEM I PISCEM DR. TOMISLAVOM IVANČIĆEM

Čovjekova genijalnost i nemoć

Prof. dr. Tomislav Ivančić nedavno je u Hrvatskoj katoličkoj misiji Bern, na poziv voditelja misije fra Gojka Zovka, vodio duhovnu obnovu. Bila je to prigoda za razgovor za Živu zajednicu na koji se dr. Ivančić rado odazvao. U razgovoru je pojasnio aktualna pitanja o čovjekovoj egzistencijalno-duhovnoj dimenziji, hagioterapiji, karizmatskoj molitvi i karizmatskim pokretima i drugim pitanjima. Dr. Ivančić je rođen 1938. godine u Davoru. Za svećenika je zaređen 1966. Na papinskom fakultetu Gregoriana u Rimu postigao je doktorat iz teologije. Od 1971. godine predaje na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Napisao je brojna znanstvena i popularna djela. Poznat je predavač i voditelj seminara za evangelizaciju. Utemeljitelj je hagioterapije. Od 1972. vjeroučitelj je studenata u Zagrebu.

Snimio: A. Polegubić

Čovjekova fascinantnost

Živa zajednica: Područja Vašeg znanstvenog rada su filozofija, teologija i književnost?

Dr. Ivančić: Da, zavolio sam od početka filozofiju. Oduševili su me neki, poglavito profesori u Zagrebu, dr. Bojsić, ali i neki drugi. U Rimu sam to nastavio kod patra Petera Henricia i drugih. Posebno sam prihvatio antropologiju kao nešto što sam vidio kao svoju budućnost. Morao sam u Rimu studirati fundamentalnu teologiju, a ona je upravo most između dogmatske teologije i svih drugih teologija i teoloških granica s jedne strane, a s druge strane filozofije i prirodnih znanosti. Tako da sam zapravo filozofiju najviše zavolio. Osim toga mi je filozofija pomogla i s najnovijim istraživanjima, tko je čovjek, po pitanju proučavanja čovjekove filozofsko-teološke antropologije. U to isto vrijeme već sam imao sklonost i pomalo pisati i to ne samo novinske članke već i pjesme. Pokušao sam pisati i neke priče koje nisu dovršene, a

i romančice. Tako da je i to bila moja sklonost. Ponajviše sam ostao u fundamentalnoj teologiji, poglavito se bažeći pitanjima ateizma i kršćanstva, povjesnosti Isusa Krista, smisla objave, vjere i nevjere. Sve te se stvari vrte negdje oko filozofije, a to je preduvjet da se može razumjeti i tumačiti teologija i objava. Najviše mi leži antro-

Danas je čovjek postao središte istraživanja, a to će biti i ubuduće. U tom smislu je važna hagioterapija koja je prihvaćena u cijelom svijetu. Svi vide da postoji neka praznina između onoga što mi u Crkvi radimo, spoja s Bogom – spašavanja čovjeka, i onoga što radi psihijatrija kojoj nešto manjka. Pokušavamo ući u taj prostor i proučavati.

pologija. Čovjek mi je, naime, fascinantan, iako kod njega još puno toga nije istraženo.

Žz: Osobito se bavite istraživanjem čovjekove egzistencijalno-duhovne dimenzije?

Dr. Ivančić: Mi smo uvijek učili da je Bog čovjeku stvorio besmrtnu dušu.

Međutim u psihologiji nisam našao tu besmrtrnu dušu. Čovjeka se može razumjeti tek na temelju toga da mu je Bog stvorio duhovnu dušu. To znači da je Bog iz sebe darovao čovjeku duha koji je onda spojio psihu i tijelo te je u tom smislu nastala cjelina. Sad me to jako fascinira zato što istovremeno neuroznaštvenici istražujući mozak otkrivaju baš duhovnu dimenziju čovjeka. Dakle, ne možemo, zapravo, više istraživati čovjeka, ako ne znamo što je duh. No, muči me drugo pitanje, ako je čovjek duhovna dimenzija, ima svijest, kako to da on ne prepoznae Boga, da ne vidi jasno moralnost, kreplosti, vrline, humanost u sebi i da je to najvažnije. U čemu je zapravo pitanje istočnog grijeha, zamračenost čovjeka, njegove slabosti, grijeh, smrti, njegove nemoći. Čovjek istovremeno pokazuje genijalnost na raznim područjima, a ovdje je nemoćan i jadan koji o sebi jedva nešto zna. Fascinira me istraživati i dalje odgovoriti na pitanje, odašte je čovjek. To je egzistencijalno pitanje. Zašto čovjek ne zna odakle

je, kamo ide, što nakon smrti, zašto moram živjeti, zašto me nitko nije pitaо želim li živjeti, zašto moram patiti. Zašto moram živjeti baš kao Hrvat, kao muškarac. Zašto moram imati to zvanje. To su bezbrojna pitanja na koja nema odgovora. Znanost bi morala odgovarati na sva pitanja, pogotovo jer su to teška, temeljna, svagađašnja pitanja. Ljudi svakodnevno umiru. Ostaju žalost i tuga, a znanost ne zna ništa o tome, ima li života nakon smrti. Sve me je to fasciniralo i u svemu tome mi je čovjek najvažniji.

Proučavanje čovjekove duhovne dimenzije

Žz: U tu ste svrhu razvili i metodu hagioterapije. Hoćete li pojasniti o čemu se zapravo radi?

Tko ima dar jezika, tko pjeva, pleše i sl., ponekad nekog izlječi, to nije neka posebna karizma. Tako da je cijeli taj karizmatski pokret u pitanju i mislim da bi mu trebalo pomoći da dođe u središte Crkve, kao i drugi pokreti.

Dr. Ivančić: Upravo na temelju ovoga što sam protumačio želim proučavati čovjekovu duhovnu dimenziju, a to sam pručavanje nazvao hagioterapijom. Sto je to čovjekova duhovna duša. Znamo što je psiha. Psihologija se prekrasno razvila. Psihijatrija koja liječi, psihoterapija također koja pokušava liječiti. Medicina liječi vegetativnu dušu, vegetativni život. Pitam se što je duhovna duša o kojoj govorimo. Zašto u teologiji to nigdje ne proučavamo. Tek nešto u racionalnoj psihologiji. S druge strane i u nekoj strani ontološke psihologije. Ne znamo dakle, te temeljne stvari. To je najprije pitanje, zašto je ta duhovna duša također bolesna. Znanstvenici kažu da upravo 70 posto bolesti potječe od duhovne duše, od konflikta u savjesti, od konflikta što me netko povrijedio u mojoj osobnosti, dostaanstvu, što nisam našao smisao života, što nisam razvio svoje talente, što me peće savjest, što nisam odgovoran, što nisam karakter. Dakle, tu su bezbrojna pitanja. Kad sam video tu patologiju, znao sam da moram negdje o tome proučavati jer psihologija proučava drugu, površinsku razinu. Cini se da je psihologija spoj između tijela i duhovne

duše i to se dobro razvilo. Ovdje nijedne nisu o tome proučavali. Zato hagioterapija ima tri glavna predmeta. Prvo, antropologiju – tko je to čovjek, što je to Bog stvorio njemu što nemaju životinje ni biljke. Drugo, kako može biti bolest te duhovne duše, od čega dolazi izvor, gdje je uzrok itd. Treće, kako to dijagnosticirati, kako proučiti gdje je čovjek bolestan, gdje su nastale bolesti? Jesu li genetske, bazične, nastale u ranom djetinjstvu, u kasnijoj dobi, je li nastalo na svakom organu? Tu je toliko toga. Četvrto, kako sad pronaći pravu terapiju? Kako čovjeku pomoći na toj razini? Drago mi je da na tom području dosta surađujemo s psihijatrim. Kad oni vide da određene stvari prelaze njihovu kompetenciju, onda osobe pošalju nama. Tako i mi, ako se radi o psihičkoj bolesti i ako je potrebno medikomentozno liječiti. Tako da se razvija jako dobra suradnja. Mislim da u tom smislu idemo i da smo na dobrom putu. S druge strane mi je draga da su se u tom smislu probudili i neki drugi duhovi, npr. dr. Jakovljević je pokušao istražiti ulogu duhovnosti u psihiatriji. U tom smislu također surađujemo znanstveno i na druge načine. Nikić je naime pokušao odgovoriti na pitanje o važnosti Biblije u čovjekovu liječenju. Mislim da je danas čovjek postao središte istraživanja i da će to biti i u našem stoljeću. U tom smislu je važna hagioterapija koja je prihvaćena u cijelom svijetu. Prošle godine smo imali ljude iz dvadeset jedne nacije koji su došli studirati hagioterapiju. Svi vide da postoji neka praznina između onoga što mi u Crkvi radimo, spoja s Bogom – spašavanja čovjeka, i onoga što radi psihijatrija kojoj nešto manjka. Pokušavamo ući u taj prostor i proučavati. Da to nije lako, u to nema sumnje.

Treći međunarodni studij hagioterapije

Žz: Od 4. do 9. srpnja u Zagrebu će se održati treći međunarodni studij hagioterapije?

Dr. Ivančić: Da, odlučio sam se prije dvije godine da napravim tako jer sam video, ako šaljem samo pojedine, sposobnije, talentirnije ljudi da oni drže predavanja po Europi da ti ljudi negdje ostanu izgubljeni. Video sam

da ih je potrebno skupljati na jednom mjestu, pa sam odlučio izgraditi jedan centar. Pok. biskup Marko Culej mi je u svojoj Varaždinskoj biskupiji, u Ludbregu darovao veliko zemljište koje se nalazi uz svetište Predragocjene Krvi Kristove. Sam grad je također darovao i tamo kamo graditi. Da bi to funkcionalo, pokrenuo sam tzv. međunarodne studije hagioterapije. Godine 2009. bio je prvi takav studij teoretski. Trajao je šest dana u Zagrebu. Okupili smo se u Pastoralnom centru pokraj katedrale. Bilo je više od 400 osoba iz cijelog svijeta iz dvadeset i jedne nacije. Prošle godine okupili smo se na tom istom mjestu. Upoznavali smo se s iskustvom, dakle ne toliko teoretski. Tada se okupilo također oko 400 ljudi iz 16 ili 17 država i to novih iz kojih prije nisu bili sudionici. Dakle, ove godine od 4. do 9. srpnja imao treću vrstu skupa na kojem ćemo obraditi principe hagioterapije. Na ovom trećem studiju se radi o tome da ljudima pomogne kako dobro posredovati vrstu duhovne terapije čovjeku koji je ranjen u savjesti, osobnosti.

Žz: Vi ste od 1971. godine uz rad na fakultetu bili i studentski vjeroučitelj u Zagrebu, inicijator molitvenog pokreta unutar Crkve u Hrvata, osnivač vjerničkog društva pod imenom Zagradnica „Molitva i Riječ“ i udruge Centar za bolji svijet, te voditelj brojnih seminara za duhovnu obnovu kod nas i u inozemstvu?

Dr. Ivančić: Godine 1971. Su me zamolile redovnice milosrdnice u Frankopanskoj, gdje sam stanovao, da bi držao srednjoškolcima vjeronauk. Dotad je to držao jedan drugi svećenik. Počeo sam, a sljedeće sam godine prihvatio i studente da i njima držim. Onda smo diskutirali tri-četiri godine i došli do toga da samo poznavanje znanja o Bogu i samo diskutiranje ne mijenja čovjeka i da nam manjka neka vrsta izravnog iskustva Boga, vjere i molitve. Tad smo 1975. otišli u Davor gdje smo tri tjedna molili, diskutirali, razgovarali, slavili euharistiju i gdje smo doživjeli blizinu Boga i neku vrstu iskustva. Nakon toga smo nastavili u Zagrebu. Tada smo doista dobili jedno iskustvo. Neki kažu da su dobili karizmatske darove, ali nismo na tome insistirali. Bilo nam je važno iskustvo da je Bog tu i da se čovjek promijeni, da se ljudi moralno promijene i da postanu drugaćiji, spoznaju Boga i shvate da

(Nastavak sa str. 7)

Čovjekova genijalnost i nemoć

im je Bog bliz, Crkva im je draga – dakle sve je drugačije. I tada, 1979. godine molio me nadbiskup kardinal Kuharić da bih počeo držati seminare. Dakle, četiri godine nakon što smo bili u Davoru. Kardinal je organizirao prvi takav seminar u Mariji Bistrici na kojem je bilo četrdeset svećenika, nekoliko redovnica i laika. Nakon toga sam često vodio seminare, tako da sam ih kod nas i u inozemstvu održao više od 2000. Najprije sam držao u Hrvatskoj, pa na području bivše Jugoslavije, a od 1985. i u inozemstvu. To traje do danas. Kako bih učio ljudi da laici mogli evangelizirati, osobito na području nove evangelizacije, pokušao sam praviti školu pa sam u tom smislu osnovao Zajednicu „Molitva i riječ“ kako bi oni kontrolirali sam tijek svega toga. Potom sam napravio i Centar za bolji svijet od te zajednice, Crkve u svijetu, preko koje su naši laici u svijetu djelovali. Godine 1990. je nastalo pitanje, što to mi zapravo evangeliziramo, što je to u čovjeku, što se dogada ako čovjek grijesi, a što ako se pokaže. Što znači kad je čovjek krepostan, a kad nije? Je li grijeh nešto što Boga vrijeda ili mene? Počeli smo proučavati ta pitanja i već dvadeset i prvu godinu to temeljito proučavam. Pisao sam knjige. Kako sam se razvijao, tako sam knjige pisao i uvijek bio drugačiji i drugačiji, polazeći od nove evangelizacije prema istinski obradjenom filozofsko i prirodoznanstvenom proučavanju čovjeka.

Svaki kršćanin je karizmatik

Žz: Često govorite o karizmatskoj molitvi i karizmatskim pokretima. Kako i jedno i drugo ispravno shvatiti i razumjeti?

Dr. Ivančić: Susreo sam karizmatike, najprije u Americi, kad sam bio kod naših Hrvata, a kasnije i u Austriji i Njemačkoj, Italiji, a onda i nešto kod nas. Karizmatska obnova je sigurno davalala puno nade, ali se čini da su neke stvari preskočene. Ona je ipak došla iz protestantskih redova. Zbog toga ju je trebalo učiniti katoličkom. S druge strane ono što me najviše razočaralo jest da je ta cijela obnova ostala na onim tek početnim rasplamsajima, a to znači da je to uglavnom dizanje ruku, jezici, molitva za liječenje itd. Dakle, neki darovi Duha, proroštva i sl., da je to ostalo,

a da se nije ljudima pružila mogućnost da ih se nakon toga prvog iskustva pouči s dobrim katehezama, da odrastu u vjeri i znanju jer bez toga se ne može. Tako da je ta obnova ostala negdje zakržljala. A onda i zbog svega toga nastaju nesuglasice. Kod nas također ima tih nesuglasica između tih lidera i sl. Tako da je to šteta što se nismo našli kod nas u Hrvatskoj da bismo tu karizmatsku obnovu možda pročistili i učinili sposobnom da bude ono što su bile pučke misije. Da smo tako napravili, puno bismo činili. Ovako je to ostalo, rekli bismo, na rubu. A onda biskupi to nerado prihvataju ili neprihvataju, ili toleriraju. Ja bih nešto drugo rekao. Nisam video da je igdje u Svetom pismu postojao karizmatski pokret. Ono što je bilo karizmatsko donekle to nalazimo kod sv. Pavla u poslanicama Korinćanima, ali to je bilo uglavnom povezano s problemima s kojima se Pavao u tom smislu suočavao. On je imao daleko više darova nego oni, ali je bio trijezan, pametan i to tome govori. Kad netko govori jezicima, misli da time nešto je. To je zapravo najprimativniji dar. U tom smislu mislim da se nije dovoljno domislilo. Svaki kršćanin je konačno karizmatik, to znači Božju ljubav koja se ulila u naša srca. Kada znam da tu ljubav, onda znam da sam sposobniji, jer Duh Sveti u meni govori. Tko ima dar jezika, tko pjeva, pleše i sl., ponekad nekog izlječi, to nije neka posebna karizma. Tako da je cijeli taj pokret u pitanju i mislim da bi mu trebalo pomoći da dođe u središte Crkve, kao i drugi pokreti.

Kritike mora biti

Žz: S hagioterapijom i seminarima za evangelizaciju prisutni ste i u drugim zemljama Zapadne Europe? O tome se čuju i kritični tonovi?

Dr. Ivančić: Ja sam sretan kad se čuju kritički tonovi. Istina, nema ih još i više. Recimo u Njemačkoj dr. Lütz, onda jedan isusovac je pisao, i neki drugi. Razočaralo me je ni jedan od njih nije pročitao ni jednu moju knjigu. To je zanimljivo. Ne može netko kritizirati, ako ne pozna. Dr. Lützu sam rekao, jer smo se bili zajedno na jednom kongresu u Grazu, pa iz čega Vi to govorite. „Pa znate, pogledao sam jednu Vašu knjižicu“, kazao je. Odgovorio sam mu da to nije o hagiote-

riji, to je sasvim nešto drugo, to su bile moje meditacije. Ni kasnije nije ništa pročitao, a stalno iz godine u godinu kritizira. Jasno da nešto nije u redu. Tako sam zaključio iz njegova članka u kojem me kritizira, da i ovaj drugi, isusovac nije pročitao moje knjige. Ovakva vrsta kritike mi samo pomaze, jer će ljudi pogledati je li to tako. No, kritike mora biti i sretan sam da netko s pravom kritizira, jer onda i sam činim provjeru kod sebe, jesam li dovoljno dobro to sve video. Ono što mi je ipak drago jest da se piše o tome, a onda znači da je sve to i važno. Da nije važno, ne bi se nitko ni osvrćao. Žalosti me paušalan pristup ovoome na čemu se sustavno radi u suradnji i s drugim disciplinama. Ljudi vide na području hagioterapije rezultate i da tu postoji jedno područje koje nije obrađeno ni proučeno i da ono može dati neizmjerno bolje rezultate nego sve druge medicinske znanosti.

Žz: Autor ste šezdesetak knjiga od kojih su mnoge prevedene i na druge jezike, poglavito na njemački?

Dr. Ivančić: U prvoj svojoj knjizi sam pokušao meditativno govoriti o egzistencijalnim pitanjima. Druga knjiga je bila „Susret sa živim Bogom“, koju je objavila Kršćanska sadašnjost i dosad je doživjela 13-14 izdanja. Tu sam razradio novu evangelizaciju, ali po modelu pravokršćanskog katekumenata. Onda sam počeo dalje pisati na temelju spoznaje kraljevstva Božjega. Kad čitam evanđelje, vidim da je ono kraljevstvo Božje. Kraljevstvo Božje su Isus i Duh Sveti koji su pozvani da unište zlo u čovjeku i da ga spase. Drugo, da su pritom važni obraćenje i vjera. To mi je bio temelj za model nove evangelizacije shvaćenu novozavjetno.

Žz: I za kraj: često ste u domovini i inozemstvu. Ima li nešto specifično što opterećuje naše ljudе u inozemstvu?

Dr. Ivančić: Kad dođem u neku župu, onda mi župnici kažu specifičnosti i osobite probleme ljudi. Ovdje u Berlinu sam također molio da mi se kaže, ali nisu mi ništa specifično rekli. Pokušao sam sam razumijeti, jer sam bio kod naših po svijetu, i uvidio da ne postoje neki specifičani problemi. Radi se o problemima s kojima se suočavaju naši ljudi i u domovni i u svijetu. Mislim ipak da su problemi veliki i da ljudi upadaju u gubljenje smisla i depresiju pri čemu treba puno pomagati.

Razgovarao: Adolf Polegubić

IZJAVA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE POVODOM HAŠKE PRESUDE

Istina i pravda su osnovni preduvjeti mira

Ponovno pozivamo građane Republike Hrvatske da unatoč doživljenoj nepravdi čuvaju svoje dostojanstvo, mir srca i bistrinu uma, poručili su u izjavi biskupi HBK.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije uputili su izjavu u povodu haške presude, koju donosimo u cijelosti: „Haška presuda generalima Anti Gotovini, Ivanu Čermaku i Mladenu Markaču unijela je nemir u srca mnogih hrvatskih građana te je narušila njihovo povjerenje u institucije pravde i istine na međunarodnoj razini. I mi hrvatski biskupi, skupa s našim vjernicima, dijelimo nevjericu i tugu zbog te presude i njezinoga pravnog obrazloženja. Zabrinuti smo i zbog njezinoga negativnoga utjecaja na interpretacije i povjesne prosudbe osloboditeljskog rata Republike Hrvatske tj. obrane od srpske agresije. Bojimo se k tomu da će to utjecati i na međunarodni ugled Republike Hrvatske i hrvatskog naroda u cjelini, te na izgradnju mira i pravde u međunarodnim odnosima.“

Izražavamo svoju kršćansku i ljudsku solidarnost s osuđenim generalima, Antonom Gotovinom i Mladenom Markačem i s njihovim obiteljima. Isto tako izražavamo solidarnost i sa svim nevinim žrtvama i ljudima, bez obzira kojem narodu pripadali, a stradali su tijekom Domovinskog rata na bilo kojem bojištu od Ilaka i Vukovara do Konavala i Dubrovnika.

Formulacija o „udruženom zločinačkom pothvatu“ je neutemeljena i teška uvreda hrvatskom narodu, kao i pravdi uopće. Takvom doživljavamo i presudu tadašnjem državnom hrvatskom vodstvu i generalima koji su vodili oslobodilačke akcije u Domovinskom ratu.

stradali su tijekom Domovinskog rata na bilo kojem bojištu od Ilaka i Vukovara do Konavala i Dubrovnika. Njihova patnja i stradanje zasluguje našu sućut i osudu. Zbog toga pozivamo sve odgovorne u našoj Domovini da počinjene zločine istražuju i pravedno kažnjavaju, kako bi pravda postala službenicom mira na našim prostorima. Istodobno očekujemo da svi odgovorni u svijetu postojano brane načela međunarodnoga prava koje će

Predsjednik HBK mons. Marin Srakić

Izražavamo svoju kršćansku i ljudsku solidarnost s osuđenim generalima, Antonom Gotovinom i Mladenom Markačem i s njihovim obiteljima. Isto tako izražavamo solidarnost i sa svim nevinim žrtvama i ljudima, bez obzira kojem narodu pripadali, a stradali su tijekom Domovinskog rata na bilo kojem bojištu od Ilaka i Vukovara do Konavala i Dubrovnika.

biti jednaka za sve, velike i male narode. Jer, samo tako pravda i istina mogle bi biti jamac i temelj mira i užajmnog razumijevanja.

Formulacija o „udruženom zločinačkom pothvatu“ je neutemeljena i

teška uvreda hrvatskom narodu, kao i pravdi uopće. Takvom doživljavamo i presudu tadašnjem državnom hrvatskom vodstvu i generalima koji su vodili oslobodilačke akcije u Domovinskom ratu. Smatramo da ta presuda može postati opasna i indirektna potpora novom nasilju, kao i izvorom daljnjih nepravdi u svijetu. Zbog toga nastavak suđenja u tom procesu zaslužuje maksimalnu osjetljivost pravnih stručnjaka za istinu i za pravdu, kao i pozornost čitave međunarodne zajednice za konačni pravedni pravorejek u tom procesu.

Ponovno pozivamo građane Republike Hrvatske da unatoč doživljenoj nepravdi čuvaju svoje dostojanstvo, mir srca i bistrinu uma. Sve pozivamo na slogu, zajedništvo i ustrajnost u traženju i prihvatanju cjelovite istine i pravde. A vjernike pozivamo na molitvu te neka se nadahnju snagom i dostojarstvom poniženog, osuđenog i uskrsnuloga Krista. Neka budu postojani u njegovoj školi ljubavi koja ne pišta za cijenu i za žrtvu. Neka mole i za prosvjetljenje srca svih odgovornih za ostvarenje vladavine pravde i istine. Istina i pravda su, naime, preduvjet mira i solidarnosti među ljudima i narodima“, istaknuli su biskupi u izjavi. ■

KONFERENCIJA ZA NOVINARE U POVODU PAPINA POHODA

Predstavljena mrežna stranica www.papa.hr

Konferencija za novinare u povodu apostolskog pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj održana je u srijedu 20. travnja u prostorijama Tajništva HBK u Zagrebu. Predsjednik HBK đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić istaknuo je radost što je papa Benedikt XVI. prihvatio poziv da posjeti Hrvatsku. Stoga je uime hrvatskih biskupa još jednom pozvao sve vjernike da sudjeluju u programima u sklopu pastirskog pohoda. Također je vjernike pozvao da nastave moliti na nakanu pohoda. Važnim je istaknuto ulogu medija koji mogu pri-

pomoći da pohod uspije. Potpredsjednik Vlade, ministar vanjskih poslova i europskih integracija RH i predsjednik Državnog odbora za pripremu i praćenje Papina posjeta Gordan Jandroković je istaknuo je da je pohod važan kako za vjernike, tako i za sve građane i građanke Hrvatske, te zemlju u cijelosti u važnom trenutku završetka pregovora s EU. Biskup Mijo Gorski predstavio je novoobnovljenu mrežnu stranicu www.papa.hr. Istaknuo je kako se na glavnoj stranici uz logo Papina pohoda nalazi ispisano geslo „Zajedno u Kristu“ i na glagoljici. IKA

WIESBADEN-NAUROD

Mladi – budućnost Crkve i naroda

„Potrebno je izaći iz strogog crkvenog prostora i ući u prostore u kojima mladi žive svoju svakidašnjicu, tražiti mlade, osobito one na društvenim marginama.“

Seminar daljnje usavršavanja za pastoralne suradnice i suradnike (redovnice, laikinje i laike) iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke održan je od petak 4. do četvrtka 7. travnja u

Mladima su potrebna vrijednosna uporišta

Tijekom seminara predavanja „Društvo – mladi – religioznost“, „Crkva – mladi“ i „Mladi – budućnost Crkve i

le, Crkve i drugih institucija koje se brinu za mlade; upravo ove institucije su pozvane ponuditi kvalitetne programe i sadržaje kako bi mladi mogli preuzeti odgovornost u Crkvi i društvu“, istaknuo je dr. Maršić. „Crkva ima

Misna slavlja predvodio je delegat vlc. Ivica Komadina

kući susreta biskupije Limburg „Wilhelm-Kempf-Haus“ u Naurodu kod Wiesbadena, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurt na Majni. Na seminaru, koji je otvorio i okupljenima uputio pozdravnu i prigodnu riječ delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlc. Ivica Komadina, okupilo se dvadeset sudionika. U ovoj prigodi dobro je spomenuti imena sudionika: Dominik Spajić HKM Mittelbaden, Stanka Vidačković HKZ Waiblingen, Ruža Jelena Petković HKM Gelsenkirchen, s. Andela Milas HKM Darmstadt, Ana Madunić HKZ Bietigheim-Bissingen, Magdalena Ferenčina HKM Mannheim, s. Mirjam Laco HKZ Reutlingen, Kata Djaković HKM Dortmund, Janja Kobaš HKZ Ulm, Marica Mraz HKM Bielefeld, Marina Mraz HKM Bielefeld, Nada Kolić HKM Singen-Villingen, Branko Galić HKZ Göppingen, s. Damira Gelo HKM Frankfurt, Mladen Lucić HKZ Rottweil, Zvonko Orlović HKM Offenbach, Mato Valjan HKM Giessen te iz Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurtu delegat vlc. Ivica Komadina, Romana Kašaj, Ljubica Marković-Baban i dr. Adolf Polegubić.

naroda“ održao je dr. vlc. Šimo Maršić iz Sarajeva uključivši se internetski preko skype-a. Maestro Ivan Žan iz Novoj na otoku Pagu bio je osobno nazovan na seminaru, a govorio je o njemačkim, hrvatskim i slovenskim liturgijskim napjevima – njihovoj usporedbi i primjeni u liturgiji, o reprodukciji crkvene glazbe, a sa sudionicima je ujedno i uvježbavao više napjeva.

„Možemo zaključiti da je ponašanje današnje djece i mladih u korelaciji s aktivnim stanjem u društvu, u odgojno-obrazovnom sustavu, u obitelji, u Crkvi. Odgovornost je dakle na cijelokupnom društvu. One vrednote koje želimo vidjeti u ponašanju i stavovima naše djece i mladih trebaju najprije biti prepoznatljivi u svim segmentima društvenog života: u politici, gospodarstvu, školstvu, kulturi, crkvenom životu, u župnim zajednicama, u našim obiteljima itd. Našim mladima su potrebna vrijednosna uporišta koja će usmjeravati njihove međusobne одноse i pomoći im u njihovoj socijalnoj i religioznoj identifikaciji. Potrebno je, dakle, odgojno djelovati kako bismo pomogli našim mladima u prevrijedovanju postojećih vrijednosnih kriterija. Tu će biti važna potpora obitelji, ško-

Maestro Ivan Žan je govorio o važnosti liturgijske glazbe

povjerenje u mlade. Ivan Pavao II. ostavio je Crkvi u baštinu obvezu dijaloga s mladima. Privilegirano mjesto dijaloga je kršćanska zajednica koja bi trebala postati vježbaonica kršćanskog života. Važno je na koncu reći da intenzivno iskustvo Crkve mlađi također doživljavaju na velikim okupljanjima i hodočašćima. Ovo također treba uzeti u obzir. Možemo zaključiti da je za pastoralne djelatnike i cijelu kršćansku zajednicu nužno poznavati pitanja i potrebe generacije mlađih ka-

Sudionici su sa zanimanjem pratili predavanja

ko bi evangelizacija mladih bila plodna i učinkovita. U isto vrijeme važno je da nositelji evangelizacije mladih budu živi uzori u čijim će životima mlađi prepoznati snagu evanđelja koja je sposobna čovjeka osnažiti i oduševiti za velike stvari." Govoreći o mlađima kao budućnosti Crkve i naroda, dr. Maršić je istaknuo: „U pastoralu mlađih, kao i u drugim oblicima crkvenoga djelovanja, treba integrirati četiri razine: navještaj, službu riječi, katehezu, poznavanje Svetoga pisma; odgoj i sazrijevanje vjere, sudjelovanje, slavlja, molitvu, svetkovine, liturgiju; zajedništvo (susreti, izleti, hodočašća, posjet muzejima, kazališnim predstavama); služenje (dijakonija) – može se ostvariti karitativnom pomoći nemoćnima, siromašnima, ostavljenima, bolesnima, ali i širim društvenim angažiranjem, npr. na području ekologije, u nevladinim udruženjima, sudjelovanjem u raznovrsnim društvenim akcijama). Možemo reći da pastoral mlađih može ostvarivati svoje ciljeve, ako se osloni na kompetentne i odgovorne osobe koje su spremne pratiti mlade na putu odrastanja i sazrijevanja u vjeri.

Kompetencije pastoralnih dječnjaka u pastoralu mlađih trebaju se protezati na više područja: teološko, pedagoško, kulturno, komunikacijsko, duhovno, animacijsko. Potrebno je izići iz strogo crkvenih prostora i ući u prostore u kojima mlađi žive svoju svakidašnjicu, tražiti mlađe osobito one na društvenim marginama."

Reprodukcijska crkvena glazbe odgovoran čin

Maestro Žan je kazao, kako uspostavljajući njemačku liturgijsku pjesmaricu s hrvatskim liturgijskim pjesmari-

cama, može se uočiti da Hrvati koriste u liturgiji napjeve njemačkih autora nastale na njemačkom govorom području. Njemački liturgijski napjevi prepoznatljivi su i neki od njih jako melodizirani. Šteta je što nisu prevedeni i prepjevani na hrvatski jezik. Također neki od slovenskih liturgijskih napjeva pustili su dublje korijenje u hrvatskoj liturgijskoj pjevačkoj praksi. Zahvaljujući i slovenskim svećenicima,

ansamblima, zborovima) i profesionalci na koncertnim podijima (u dvoranama i crkvama) svatko na svoj način izvodi crkvenu glazbu. Dakako, ona liturgijska je od posebne važnosti i zaslužuje poseban pristup. Duhovna glazba (crkvena koja nije prvenstveno liturgijska) ima niz sloboda u pristupu izvođenju. Ima i devijantnih pojava gdje se koriste instrumentalne skladbe poznatih majstora te se pod njih potpisuje liturgijski tekst što je ne samo neprirodno, neliturgijsko nego bez imalo ukusa u vrednovanju kako klasične tako i liturgijske glazbe. Zahvaljujući tehničkim i drugim mogućnostima snimaju se CD-i te video i drugi zapisi crkvene glazbe. Pod vidom slobode improviziraju se i skladaju napjevi (nekad od posuđenih gregorijanskih i drugih crkvenih melodija), katkad uspješno ponekad i bezuspješno", kazao je maestro Ivan Žan zaključivši kako je reprodukcija odgovoran čin, baš kao i stvaralački rad. „Reprodukcijska bi mogla poslužiti popularizaciji crkvene glazbe (djeca, mlađi i odrasli). Zborovode bi koristeći snimljene skladbe mogli donekle lakše motivirati svoje pjevače, ako im npr. daju na uvid slušnu snimku neke crkvene glazbe."

Nakon predavanja razvila se plodna diskusija, a sudionici su iznossili i svoja iskustva rada s mlađima. Na kraju je delegat vlc. Komadina zahvalio predavačima i sudionicima na sudjelovanju. Misna slavlja predvodio delegat vlc. Komadina koji je ujedno prvoga dana i propovijedao, drugoga dana propovijedao je slalni đakon u HKM Giessen Mato Valjan, a trećega dana prigodno razmišljanje priredio je dr. Adolf Polegubić.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Dr. Šimo Maršić se internetski uključio iz Sarajeva

od kojih su neki boravili u Krčkoj biskupiji, te su pjesme pomalo zaživjele. Osobito je zauzela istaknutije mjesto slovenska uskrsna glazba. Korištenje njemačkih i slovenskih liturgijskih napjeva u hrvatskoj liturgiji je svojevršno obogaćenje. Izvorno napisani hrvatski liturgijski napjevi također daju poseban pečat, jer su izvorno napisani (skladani) na hrvatskom jeziku za konkretnu zajednicu", istaknuo je maestro Žan. Govoreći o reprodukciji crkvene glazbe, istaknuo je kako se ona dođa gotovo na svim razinama. Pjevači i zborovi u crkvama, amateri u kulturno umjetničkim društvima (klape,

Piše:
dr. Ivica
Žizić

Kršćanska mudrost blagovanja

Kršćanstvo je religija kruha. Kruh je simbol hrane i života, ne samo onoga ljudskoga, nego i božanskoga.

Čitavu ljudsku povijest – od početaka do danas – dalo bi se iščitati u svjetlu hrane i blagovanja. Bio bi to težak pothvat, ali zanimljiv, što više, potreban da bismo spoznali temeljne istine naše ljudske povijesti. Mogli bismo reći da hrana i način blagovanja otkriva samu bit čovjekove humanosti, njegovu kulturu i njegov duhovni svijet. Jesti, naime, nikada nije bilo samo stvar potrebe, nego je svagda bilo mjesto prožimanja sa smisлом življenja, zajedništva, običaja, te sa istinom vjere. Hrana nikada nije bila jednostavno sredstvo utrživanja gladi, nego predmet posebne brige, domišljatosti, kreativnosti. Dovoljno je primjerice podsjetiti na mnogobrojne načine priprave kruha da bismo uvidjeli svu kulturnu raznolikost i bogatstvo kroz koje se zrcali čovjekov stav prema životu. Ljudska povijest je ispisana kulturom hrane i blagovanja, mudrošću stola. Nije čudno što je Bog u svojem naumu već u pashalnoj gozbi Staroga zavjeta najavio, a onda u Isusovoj Pashi ispunio svoju nakanu da bude trajno spasenjski prisutan u ljudskoj povijesti pod prilikama gozbenoga slavlja. Kruh koji postaje Tijelom zalog je radikalne Božje blizine ljudima. Hrana i blagovanje tako postaju neobično važnim ne samo za čovjekovo tijelo i njegovu kulturu, nego i za vjeru.

Mudrost stola?

Za kršćanstvo se negdje kaže da je religija vina. No, kršćanstvo je prije svega religija kruha. Kruh je simbol hrane i života, ne samo onoga ljudskoga, nego i božanskoga. Ta osnovna namirница sažima svu istinu čovjekova blagovanja. Dobar kruh kadar je svemu jelu dati dobar okus, dok je loš kruh u stanju sve pokvariti. Kruh je tako obična a tako posebna namirnica. Posljednja večera na ponajbolji način kazuje istinu kruha. Isus je uzeo u svoje ruke kruh i vino i preobrazio ih u svoje Otajstvo da bi u tim elementarnim simbolima svoj život trajno darivao ljudima. Sva kršćanska mudrost blagovanja svoj temelj pronalazi

u euharistiji. Jer blagovati u kršćanskom smislu znači darovati život, takav način blagovanja se uči upravo u euharistiji. Mudrost kršćanskoga blagovanja pohranjena je u euharistiji. No, euharistija otkriva drevnu ljudsku mudrost i kulturu blagovanja pokazujući kako je Bog svojim spasenjskim naumom i nju obuhvatio i preobrazio. Ljudi su oduvijek blagujući hrani živjeli odnose. Blagovanjem su se istinski susretali, sklapali saveze, slavili život. Blagovanje u sebi nosi atmosferu intimnosti, iskru istinskoga življenja i darivanja života. Pozvati nekoga za stol nije jednostavno površna gesta,

na, jer u njoj nema onoga drugoga ili se u najboljem slučaju nalazi negdje pored nas. Tako se siromaštvo stola javlja i onda kad je obrok obilan i stol svečan. Gdje se mudro blaguje i onda kada je obrok siromašan, očituje se plemenita ljepota tog jednostavnog čina prepunog istinite humanosti. Gdje nema istinskoga blagovanja nema ni istinske mudrosti.

Blagovati od Euharistije

Blagovanje u sebi sadrži čitav životni ciklus. Ono je životno vezano prirodom gdje sazrijevaju plodovi, ali i sa preradom te posebno pripremom hrane. Ono je nedvojivo od rada i truda kojim sebi i svojima priskrblijemo kruh naš svagdašnji. No, jesti za čovjeka ne znači zadovoljavati puke tjelesne potrebe, nego komunicirati i slaviti život. Blagovanje se uvijek oslanja na logiku dara. Ono zahtijeva da se drugome daruje, da se podijeli život, riječ, gesta. I zato je blagovanje sveta aktivnost, jer ono ujedinjuje onostranost i ovostranost našega življenja, tjelesnost i duhovnost, intimnost i zajedništvo. Bog je ušao i ljudsko blagovanje učinio ga svojim prebivalištem, jer je ljudima htio darovati život. A život im je darovao po svojem Sinu čiji euharistijski spomen-čin ostaje trajni savez zajedništva. Euharistija pokazuje kako je dar i darivanje prava istina blagovanja. I zato kršćani blagujući euharistiju, prihvatajući je kao dar Božji ljudima, uče se bliskosti, povjernosti, velikodušnosti. Po euharistiji bivaju osjetljivi za potrebe drugih, ali i otvoreni pravome bratstvu i iskrenoj darežljivosti. Euharistija je kršćanska škola blagovanja, jer se u njoj ne jede da bi se nasitilo, nego da bi se darovalo odnose. Zato se, polazeći od euharistije, svako kršćansko blagovanje obilježava molitvom – zahvalnom molitvom upućenom Bogu radi dobara koje primamo od njegove dobrote i blagoslovnom molitvom zajedništvu stola. Kršćansko blagovanje u sebi uviјek nosi zahvalno sjećanje na događaj u kojem je Bog u Kristu postao naš sustolnik, domaćin i dar života.

Kršćansko blagovanje u sebi uvijek nosi zahvalno sjećanje na događaj u kojem je Bog u Kristu postao naš sustolnik, domaćin i dar života.

nego gesta je povjerenja i velikodušnosti. Pozvati nekoga na gozbu znači potvrditi ga u njegovom dostojarstvu, „počastiti ga“ u pravom smislu te rijeći, učiniti ga dionikom svojih dobara, odnosno, radosti življenja.

Mudro blagovati

U zapadnjackim društвima netom se progovori o hrani, razgovor odmah prelazi na pitanje o zdravoj hrani i o kalorijama. To nije čudno u situaciji kada su ljudi ne samo pretili, nego i kada više ne umiju strpljivo pripremati hrani, mudro blagovati u svoj umjerenosti i dostojarstvu i iskreno komunicirati život, jednom riječju njegovati kulturu stola. Čak i kada hrani konvertiramo u „brojke“ nećemo tako lako naučiti mudrost blagovanja. Ta mudrost dakako potpuno izostaje kada hrani shvatimo kao „instant-pripravak“ ili „brzo zgotovljen obrok“ (fast-food), kakva se konzumira po ulicama, trafičima i drugim mjestima bezličnoga i brzoga življenja. Takva hrana uvijek ostaje nezdrava, ne samo zato jer sadrži mnogo kalorija, nego još više zato što je lišena mjesta, susreta i vreme-

Gottes Gerechtigkeit – menschliche Ungerechtigkeit

Es war genau eine Woche vor Karfreitag, am Freitag, dem 15. April „um die sechste Stunde“, als der Vorsitzende des UN-Kriegsverbrecher-Tribunals in Den Haag, Richter Alphons Orie, das Urteil gegen die kroatischen Generäle aussprach – er verkündete langjährige Haftstrafen und erklärte die Befreiungsaktion durch die kroatische Armee zu „einem verbrecherischen Unternehmen“. Wir, als Normalsterbliche, die fernab und unerfahren in den politischen Machtspielen der Großmächte sind, haben also in unserem Mikrokosmos naiv, mit Tränen in den Augen und dem einen oder anderen rauen Wort der Fassungslosigkeit skeptisch verfolgt, wie uns die „Großen“ durch Richter Orie in Sachen Menschlichkeit und menschlicher Gerechtigkeit Lektionen erteilen. Wieder einmal mehr, wer weiß schon wie oft im Leben, haben wir uns davon überzeugen können, dass die menschliche Gerechtigkeit nicht gerecht ist – sie ist schwach, brüchig, verschiedenen Interessen und Auslegungen des Augenblicks unterlegen.

„Vorgestern legte sich Dunkelheit über unser ganzes Kroatien; und das Land erbebte, ein Aufschrei der Erschütterung wurde laut, ein Hilferuf und Flehen: Gott, warum?“ sagte der Bischof von Šibenik, Ante Ivas, in seiner Palmsonntagspredigt in der Kathedrale des Heiligen Jakob.

Wieder einmal sind wir der Erkenntnis einen Schritt näher, dass die Bedingung, die die Europäische Union an Kroatien in Bezug auf seine (Un)Rechtlichkeit des Justizwesens stellt, nur ein rechtliches Provisorium ist, und dass wir nur ein unbedeutendes Spielzeug in den Händen der Großen und Mächtigen dieser Welt sind – ganz egal wo, ob in Den Haag, London, Paris, Washington....

Dieses Jahr sind es 340 Jahre seit der Hinrichtung der Großen der kroatischen Geschichte, Petar Zrinski und Fran Krsto Frankopan, im damaligen Wiener Neustadt. Seit damals hat sich, wer weiß wie oft schon, das Sprichtwort bewahrheitet, welches sich in einigen Teilen unseres Landes noch seit der osmanischen Zeit aufrechterhalten hat: „Der Kadi klagt an, der Kadi urteilt“. Nun wiederholt sich unsere Geschichte wie schon durch die Jahrhunderte und dies nicht nur seit der Zeit, seit wir bzw. unser Volk als „Antemurale Christianitatis“ bezeichnet wurde.

uns, dass „Gottes Gerechtigkeit seine Stärke ist“ (Jes, 45,8). Auch rufen die Psalmisten an 37 Stellen nach Gerechtigkeit, preisen den Gerechten, verherrlichen die Gerechtigkeit Gottes: „Es begegnen einander Huld und Treue, Gerechtigkeit und Friede küssten sich“, verkündet der Psalmist im Psalm 85,11. In dem Brief an die Römer geht der Apostel Paulus gar so weit, dass er Jesus Christus als die Gerechtigkeit Gottes (Röm 1,16-17) bezeichnet. Paulus verharrt auf den Spuren der Bücher der Heiligen Schrift und wiederholt immer wieder, dass selbst wenn die Menschen ungerecht und untreu sind, Gott treu und gerecht bleibt. Als er in seinem Brief an die Römer (Röm 3, 25) von Jesu unmittelbarem Tod spricht: „Ihn hat Gott dazu bestimmt, Sühne zu leisten mit seinem Blut, Sühne, wirksam durch Glauben“ betont er damit, dass Gott seine Gerechtigkeit durch den Tod Jesu beweist, indem er die menschgewordene „Ungerechtigkeit“ beseitigt, um so den Ungläubigen die „Gerechtigkeit“ zu schenken. Gott ist gerecht und liebt die Menschen bis zum Tod, dem Tod am Kreuz.

Seit dem Osterfest, genauer seit „am ersten Tag der Woche Maria von Magdala frühmorgens, als es noch dunkel war, zum Grab kam und sah, dass der Stein vom Grab weggenommen war“ (Joh 20,1) ist gewiss, dass der Tod nicht das letzte Wort hat, dass das Leben stärker ist als das Leid, dass Gottes Gerechtigkeit über die menschliche Ungerechtigkeit siegt. Können uns da doch die irdischen Richter der Vereinten Nationen ungerecht verurteilen, gar ein Stolperstein sein. Die Enttäuschung über das große Ausmaß menschlicher Ungerechtigkeit macht uns aber noch entschlossener und standhafter im Glauben an den endgültigen Sieg der Gerechtigkeit Gottes.

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Oton Iveković, Abschiednahme von Katarina und Petar Zrinski vor dem Aufbruch zu seiner Hinrichtung nach Wiener Neustadt

Während uns Gedanken über diese menschliche (Un)Gerechtigkeit plagen, können wir als Christen nicht anders, als über Gottes Gerechtigkeit nachzudenken mit den hoffnungsvollen Gedanken, dass seine Gerechtigkeit eine Wiedergutmachung aller menschlichen Ungerechtigkeit sein wird.

Gerade die Bibelstellen, die über Gottes Gerechtigkeit sprechen, sind außerordentlich wortreich. Dies zeugt davon, dass Menschen seit jeher enttäuscht von menschlicher Ungerechtigkeit waren und nach Gottes Gerechtigkeit dürsteten. In mehr als 30 Büchern der Heiligen Schrift wird über Gottes Gerechtigkeit gesprochen. In allen diesen Texten ist Jahwe, Gott allein, der Ursprung der Gerechtigkeit und der Rechtlichkeit. Er ist ein gerechter Gott, ein Gott der Vergebung und der Liebe. Der Prophet Jesaja lehrt

BANJA LUKA**Besuch des Bistums Banja Luka**

Auf Einladung besuchten am 18. April 2011 Ordinariatsrat Bernd Krämer, zuständiger Referent für die Migrantenseelsorge im Bistum Mainz und Diakon Mato

Valjan, Mitarbeiter in der Kroatischen Gemeinde in Gießen den vor kurzem neu ernannten Weihbischof von Banja Luka in Bosnien, Monsignore Marko Semren.

Von links: Bischof Franjo Komarica, Bernd Krämer, Pero Ivan Grgić, P. Josip Bebić, Mato Valjan und Weihbischof Marko Semren

Dabei kam es auch zur Begegnung und zum Gespräch (am Montag, 18. April 2011) mit dem Bischof Franjo Komarica im Bischöflichen Ordinariat in Banja Luka. Bischof Komarica informierte über die kirchliche und politische Situation in Bosnien. Besonders beklagte er den Schwund der katholischen Bevölkerung in seinem Bistum, da vor allem die jungen Kroaten weggehen wegen geringen Perspektiven auf Ausbildungs- und Arbeitsplätze in dem weitgehend von Serben geprägten und bestimmten Gebiet.

An der Begegnung nahm auch Pater Josip Bebić, Nationaldirektor für Migrantenseelsorge der Kroatischen Bischofskonferenz teil. Pater Bebić war viele Jahre auch im Bistum Mainz in den Kroatischen Gemeinden Gießen und Mainz tätig, zuletzt als Delegat für die Kroatenseelsorger bundesweit in der Delegatur Frankfurt verantwortlich.

Anschließend besuchten Ordinariatsrat Krämer und Diakon Valjan gemeinsam mit Weihbischof Semren das wieder aufgebaute Franziskanerkloster Petrićevac, das im Bosnienkrieg 1995 zerstört wurde.

Bernd Krämer

HAMBURG**Bischof Jaschke ermutigt zur Kirchenreform**

Die Kirche hat die Kraft zu einer Reform aus der Mitte des Katholischen, erklärte der Hamburger Weihbischof Hans-Jochen Jaschke in der Hamburger Heilig-Kreuz-Kirche. Sie nimmt Maß an der Radikalität des gekreuzigten Christus und verkürzt den Glauben nicht. Aber sie überwindet Sprachlosigkeiten und Verhärtungen, die uns auf allen Ebenen blockieren.

Ob Zölibat und verheiratete Priester für bestimmte Aufgaben, ob die Suche nach einem geistlichen Amt mit Kompetenz und Vollmacht für die Frau in der Kirche, ob Hilfen für Gläubige in besonderen Lebenssituationen: Ich bin davon überzeugt, unsere Kirche

kann aus der Mitte des Christseins heraus, ohne billige Anpassung, Lösungen und neue Wege finden. Haben wir keine Angst vor einer katholischen Reform, sie muss immer ein Merkmal unserer Kirche bilden.

Text und Bild:
www.erzbistum-hamburg.de

MÜNCHEN**Gedenkbilder und Internetseite zu Johannes Paul II.****Erzbistum München und Freising erinnerte anlässlich der Seligsprechung an den verstorbenen Papst**

Anlässlich der Seligsprechung von Papst Johannes Paul II. verteilte das Öffentlichkeitsreferat des Erzbischöflichen Ordinariats München 20.000 Gedenkbilder, die im Auftrag der Deutschen Bischofskonferenz gedruckt worden waren. Mehrere Exemplare des Bildes mit der letzten Botschaft Johannis Pauls II. „Ich bin froh – seid ihr es auch!“, einem kurzen Lebenslauf sowie einem Gebet des verstorbenen Papstes wurden an alle Pfarreien im Erzbistum versandt.

Daneben hat das Erzbistum im Rahmen seines Internetauftritts eine Sonderseite zur Seligsprechung eingerichtet. Darauf finden sich Informationen über die Besuche von Papst Johannes Paul II. im Erzbistum, ein Gnadengebet, eine digitale Version des Gedenkbildes sowie weiterführende Links. Dokumentiert wird auch der Fastenhirtenbrief des Erzbischofs von München und Freising, Kardinal Reinhard Marx, der in besondere Weise die Bedeutung des verstorbenen Papstes für die Gegenwart wür-

digt. Kardinal Marx reiste zur Seligsprechung nach Rom und nahm am Sonntag, 1. Mai, an der Feier mit Papst Benedikt XVI. auf dem Petersplatz teil. Auch der Amtsvorgänger von Erzbischof Marx, Kardinal Friedrich Wetter, wohnte den Feierlichkeiten auf dem Petersplatz bei. Zudem kamen zahlreiche Pilger aus dem gesamten Erzbistum, zum Teil im Rahmen von Sonderreisen des Bayerischen Pilgerbüros, für die Feierlichkeiten nach Rom.

(ck)/www.erzbistum-muenchen.de/

FREISING

Hajdemo zajedno

Unedjelju 27. ožujka održana je promocija CD-a i knjige „Hajdemo zajedno“ u Hrvatskoj katoličkoj misiji Freising. CD duhovne glazbe pod nazivom „Hajdemo zajedno“ objavila je Marija Jaramazović iz Subotice, a njezina majka, Mirjana Jaramazović objavila je knjigu pod istim naslovom. Mirjana Jaramazović je svima poznata aktivna vjernica Hrvatske katoličke misije u Freisingu, koja je uvek na usluzi u bilo kojim potrebama

zajednice. Mirjana se počela baviti pisanjem prije desetak godina. Sama o sebi iznosi u svojoj knjizi, da joj se često čini da se i ne trudi previše, kao da joj u tome netko pomaže. Pisanje duhovnih pjesama čine joj veliku radost jer vjeruje da je to Božja providnost. Marija koristi majčin dar pisanja duhovnih pjesama, pa tako se koji stih uglazbi, napravi aranžman i uz njen glas nastane jedan divan CD s kojim može širiti Kristovu riječ.

Marija je već poznata na glazbenoj sceni. Kao djevočica je pjevala u crkvenom zboru. Naravno pjevala je i u ovdašnjoj misiji, kada bi za vrijeme odmora došla svojoj majci u posjet. Osim duhovne glazbe Marija pjeva na raznim festivalima tradicionalne tamburaške glazbe sa Subotičkim tamburaškim orkestrom, te je nastupala na više festivala, kao što su Hosanafest, Uskrs-fest, Dani kršćanske kulture, Tonkafest, Bonofest, don Bosco fest, Stepinčeve note, Marija fest, itd. Među ostalima koji su omogućili njen CD, posebno je zahvalna svojoj braći i sestraru, ali i ocu, kojemu nikada nije bilo teško izmoliti Očenaš za nju, pa i majci, koja ju je svojim stihovima približila Isusu te naučila da nakon križnog puta uvijek dode Uskrs! Predstavljanje je održano na sv. misama, na kojima je Marija pjevala svoje pjesme, a nakon pričesti Mirjana je pročitala koji stih iz svoje knjige. Nakon sv. misa u zajednici Dachau u župnoj dvorani okupilo se mnoštvo vjernika s područja čitave misije Freising. Župnik fra Ivan Čugura pozdravio je Mariju te joj zahvalio na njemon dolasku i lijepim pjesmama. U dvorani su majka i kći naizmjenice čitale i pjevale pjesme. Župljani su Mirjanu i Mariju nagradili velikim pljeskom, a brat Ivan je, ponošan na svoju mamu i sestruru, zahvalio svima koji su bili prisutni i omogućili predstavljanje CD-a i knjige. ■

MÜNCHEN

Vjeri dati budućnost

Akademski krug, koji djeluje pri Hrvatskoj katoličkoj misiji München, organizirao je 29. ožujka predavanje „Vjeri dati budućnost“, u velikoj dvorani misijskog centra. Sve prisutne, a posebno predavača pozdravio je predsjednik Ante Moro. Predavanje je održao voditelj misije fra Tomislav Dukić. Kao i u svim biskupijama po Njemačkoj, tako je na red došla i nadbiskupija München glede prestrukturiranja njemačkih župa i inozemnih misija. Fra Tomislav je dugo godina u svećeničkom vijeću nadbiskupije, pa je iz prve ruke mogao dati sliku događanja u toj nadbiskupiji koja ima dva milijuna katolika, a svaki četvrti katolik je stranac. Plan nadbiskupije glede promjena mora biti dovršen do 2020. godine. Promjene će se događati stupnjevito. Na tom planu

radi 120 ljudi u dvanaest skupina koje obrađuju 20 tema.

Crkva je potrebna obnova iznutra i izvana. S jedne strane svjesna je ljudske nemoći, ali i božanske svesnosti. Treba posvjestiti da je Crkva Božji narod i da je svaki krštenik Crkva. Stoga je potrebno da dođe do razmjene iskustava hijerarhije i baze na tri razine: ordinariat, dekanati i pastoralne jedinice – zajednice župa. Svima mora biti na prvom mjestu slavljenje Boga. Na drugom mjestu potrebna je analiza naših misija, jer će se na temelju pastoralnih koncepta određivati pastoralno osoblje. U svakoj župi bit će potrebna stručna tijela za bogoslužje.

Fra Tomislav je podrobno govorio o tri veoma važne točke: o liturgiji, navještaju Riječi i diakoniji – zajedništvu. Iz svega rečenoga zaklju-

čeno je da za budućnost vjere u misiji svi snose odgovornost. Kršćanski život ne završava s misom, nego se nastavlja i nakon svake mise jer sva pitanja javnoga života mogu biti predmet mise. Stoga se traži obrazovanje za liturgiju i svećenika i vjernika i drugih djelatnika. Spomenuvši zajedništvo, fra Tomislav je istaknuo četiri točke: otvorenost u diskusiji, imati osjećaj za realnost, potreba otvorenosti i obnove duha Drugoga vatikanskog sabora i vrednovanje duhovnih pokreta. Pozvao se na kraju na Isusove riječi: „Ne gasete Duha Božjega!“ Jer, poticanje duhovnoga života, pretpostavka je svakoga pastoralnog djelovanja. Nakon kratke diskusije Ante Moro pozvao je sve prisutne na podrumski domjenak.

Fra Jozo Župić

KELKHEIM

Uobičajene bračne i životne krize

Predavanje za mlade obitelji, u subotu 9. travnja 2011. godine, o temi „Uobičajene bračne i životne krize“ održala je dipl. psihologinja Zrinka Lučić-Vrhovac, iz Psihološkog savjetovališta za bračna, obiteljska i životna pitanja iz Reutlingena, u prostorijama Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus u Kelkheimu.

Sve je na početku pozdravio župnik fra Marinko Vukman podsjetivši kako su slična predavanja i seminari za mlade obitelji održani u Sindelfingenu u vrijeme dok je on tamo bio voditelj zajednice te kako bi želio da se to pozitivno iskustvo nastavi i u ovdašnjoj župi. Psihologinja je istaknula kako je kriza jedna teška situacija ili razdoblje koje predstavlja vrhunac i preokret u razvoju. „U životu čovjeka postoji mnoštvo kriza. Neke su od njih individualne, a neke su generalne. Individualne znače da je određena životna situacija za tu osobu izuzetna i problematična. Za nekog drugog ista ta situacija ne mora biti krizna. Postoje određena životna razdoblja koja su više manje krizna za sve ljudi. Obično su to situacije kada dolazi do promjena, tj. kada su promjene neophodne. Pritom je važno razvijanje samopouzdanja te razumijevanje sebe i svojih postupaka. Ta-

koder je važno i razvijanje znanja o tome tko sam u odnosu na druge s kojima sam u interakciji. Izbor partnera je, bez obzira završava li brakom ili raskidom, osoban u tolikoj mjeri u koliko je mlada osoba odvojena i neovisna od roditelja. Taj proces odbijanja kroz cijelo razdoblje sve do odluke o braku. U braku postoje također razvojne faze i te faze, tj. prelasci iz jedne u drugu fazu su najčešće kritični i krizni“, kazala je psihologica Lučić-Vrhovac dodavši kako se brak može sagledati kroz sljedeće faze: razdoblje od vjenčanja do rođenja prvog djeteta; rođenje prvog djeteta; djeca u pubertetu i adolescenciji i odlazak djece iz obitelji. „Te bračne fa-

ze obično se poklapaju sa specifičnim životnim situacijama svakog od partnera pojedinačno i sa specifičnim životnim krizama. Vjenčanje je ritual koji predstavlja važno mjesto pri prelasku iz neobavezne bezbrižne faze mlađenštva u fazu bračnog para. Istovremeno predstavlja početak mnogih promjena koje će se sada događati u novoj obitelji, ali i u pridruženim obiteljskim sustavima generacija roditelja i djedova iz kojih su oboje mlađenaca potekli. Iako vjenčanje ne predstavlja više kao nekada udruživanje dviju obitelji u svrhu lakšeg i boljeg preživljavanja, ono i dalje predstavlja čin kojim se dva svjetonazora, dva različita vrijednosna sustava udružuju da bi od sada pa nadalje koegzistirala u novonastaloj obitelji. Za taj vrlo komplikirani proces međusobnog uskladljivanja mlađenci u miraz donose međusobnu ljubav i optimizam da će svoj zajednički život urediti bolje od svojih neposrednih prethodnika. No, ta vrsta miraza je vrlo topljiva u svakodnevici“, kazala je.

„Svatko sa svojom krizom izlazi na kraj različito. Jedino što možemo djelomice promijeniti jesmo mi sami. Da bismo si mogli pomoći, moramo definirati svoj problem. Pritom je vrlo važno prepoznati problem u što ranoj fazi. I završno ljudsko razdoblje nije pošteđeno teških situacija. Odlazak u mirovinu je također krizno razdoblje jer imamo osjećaj da nas nitko više ne treba. Supružnici se rastaju i u tom razdoblju, ako su izgubili kontakt jedno s drugim“, zaključila je dipl. psihologinja Zrinka Lučić-Vrhovac.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

WAIBLINGEN

Duhovna obnova

U Hrvatskim katoličkim zajednicama Waiblingen i Backnang od 7. do 10. travnja održana je korizmena duhovna obnova o temi „S raspetim i uskrslim Kristom u vedrinu života“. Voditelj duhovne obnove bio je isusovac o. Josip Sremić. Na slici s lijeva nadesno: o. Josip Sremić, voditelj zajednica fra Ivan Škopljanc-Maćina i ministrantri.

MÜNCHEN

Križni put naroda

Na Veliki petak, 22. travnja prije podne obavljena je pobožnost „Križnog puta naroda u Münchenu“ koji je započeo u crkvi Sv. Mihaela, isusovačkoj crkvi u kojoj hrvatski katolici svake nedjelje u 12 sati slave misu, a završio u najstarijoj crkvi i župi Münchena Sv. Petra. Za tu pobožnost tiskan je program što su ga priredile sve strane misije.

Za vrijeme procesije kroz crkvu pjevao se pokornički himan „Gospodine smiluj se“. Prije početka križnog puta riječi pozdrava svim kršćanima strnih misija, predstavnicima Pravoslavne Crkve, predstavnicima grada kao i pomoćnom biskupu Wolfgangu Bischofu uputio je mons. prelat Josef Obermaier, voditelj dušobržništva katolika drugih materijalnih jezika u toj nadbiskupiji. Na te njegove riječi uzvratio je zahvalno pomoćni biskup Wolfgang Bischof koji je potom blagoslovio veliki križ koptskih kršćana i male drvene križice koje su redovnice podijelile svim kršćanima, sudiovicima pobožnosti križnog puta. Od hrvatskih svećenika u pobožnosti su sudjelovali voditelj misije fra Tomislav Dukić, fra Jozo Župić i fra Boris Čarić. Pjevače je predvodila s. Nikolina Bilić, a prisutan je bio i veliki broj hrvatskih kato-

lika. Nakon toga je uslijedio zaziv pjesme iz Taizea „Misericordias Domini in aeternum cantabo“ i započele su postaje križnog puta s kratkim razmišljanjima i pjesmom iz svakoga naroda koja je u skladu s korizmenim vremenom i postajama križnoga puta. U postojama su sudjelovali Marijina kongregacija muškaraca, Talijani, kršćani engleskog govornog područja, Hrvati, Česi, Kinezzi, kršćani

tu postaju i pjevali pjesmu „Ja se kađem“. Tisuće kršćana sudjelovalo je u dirljivoj pobožnosti križnog puta od crkve Sv. Mihaela do crkve Sv. Petra. Na završetku križnog puta u crkvi Sv. Petra otpjevana je pjesma „O glavo sva u krvi“, i tužalike Jeremije proroka u obradi prema andaluzijskoj tradiciji. Biskup je podijelio blagoslov i otpjevana je završna pjesma „Salvator mundi, salva nos“ – Spasitelju

ruskog govornog područja, Poljaci, afrički kršćani, katolici Kraljice mučenika, Španjolci, kaldejski i arapski kršćani, Mađari. Hrvati su molili četvr-

svijeta, spasi nas. Hrvatski katolici istoga su dana u crkvi Sv. Pavla u 18 sati proslavili obrede Velikog petka.

Fra Jozo Župić

MÜNCHEN

Dozivi i odzivi srca

Unedjelju 27. ožujka, nakon nedjeljne sv. mise u crkvi Sv. Pavla u Münchenu, predstavljena je u velikoj dvorani misijskog centra Bl. Alojzija Stepinca, knjiga Barice (Barbare) Lorenz pod naslovom „Dozivi i odzivi srca“. Predstavljanje knjige organizirao je Akademski krug koji djeluje pri Hrvatskoj katoličkoj misiji München. Pozdravne riječi prisutnima je uputio predsjednik Akademskog kruga Ante Moro. Među naznacima bili su i svećenici: voditelj misije fra Tomislav Dukić, fra Božo Ančić St. i fra Jozo Župić. Ante Moro je potom predstavio Baricu (Barbaru) Lorenz, rođenu u Zlataru. U rodnome kraju završila je osnovnu školu, gimnaziju u Zagrebu, a studij

germanistike i anglistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nakon završetka studija preselila se u München, gdje se zaposlila kao profesorica u minhenskim školama i osnovala obitelj.

Sada obiteljski živi u Münchenu, s povremenim boravcima u Zlataru. Bila je i član misijskog vijeća. Bila je svima primjer samozatajnosti, i ponosni smo što je među nama, istaknuo je Moro. Pjesnički put započinje u osnovnoj školskoj dobi, nastavlja u gimnazijskim i studentskim danima te razdoblju profesionalnoga i obiteljskoga života. Njezina prva zbirka nosi naslov „Molba Sunču“, a druga zbirka nosi naslov „Dozivi i odzivi srca“.

Večer predstavljanja knjige protekla je kroz pjesmu, glazbu, recitiranje i čitanje tekstova. U glazbenom i recitatorskom dijelu nastupila je Bačićina kćerka Claudia Lorenz i unučad Marijan, Lucija i Nikolina. Tekstove su čitali Dario Coklica, Martina Coklica, Claudia Lorenz i fra Jozo Župić. Pjesme su čitate na hrvatskom kajkavskom i štokavskom govoru te njemačkom jeziku. Među pročitanim pjesmama, pročitana je i pjesma pod naslovom „Fra Boži za oproštaj“, pjesma spjevana u čast fra Boži Ančiću, tadašnjem voditelju misije. Barica Lorenz je na kraju zahvalila okupljenima. Cijela dvorana zapjevala joj je pjesmu „Fala“, a po želji maloga unuka otpjevana je i pjesma „Krist na žalu“. Potom je uslijedio domjenak. Svatko je mogao kupiti knjigu s potpisom autorice.

Fra Jozo Župić

REUTLINGEN

Korizmena duhovna obnova

Ucrkvi Sv. Wolfganga u Reutlingenu od petka 1. do nedjelje 3. travnja ordžana je duhovna obnova za sve tri hrvatske katoličke zajednice – Sv. Obitelji Reutlingen, Sv. Nikole Tavelića Metzingen i Sv. Vinčka Paulskog Tübingen. Obnovu je predvodio vlač. dr. Ivan Kešina iz Splita o temi „Čovjek u ljubavi stvoren za ljubav”. U petak 1. travnja u crkvi Sv. Wolfganga bila je sv. misa u 18 sati,

potom put križa i predavanje-meditacija o temi „Bogoljublje”. U subotu 2. travnja u August-Bea-Haus od 9.30 sati tokom cijelog dana bili su pojedinačni razgovori, ispovijed, te predavanje o temi „Čovjekoljublje”. Poseban naglasak je bio na roditeljima pravopričesnika. U 18 sati bilo je predavanje o temi „Domoljublje”. U 19.30 sati služena je sv.misa, a u 20.30 sati organiziran je susret s mla-

dima. U nedjelju 3. travnja mise u Metzingenu, Reutlingenu i Tübingenu predvodio je vlač. Kešina uz sudjelovanje vlač. Ivice Zrna, a pjevalo je crkveni zbor kojeg vodi s. Mirjam Laco. Vlač. Kešina je u propovijedi istaknuo da je ljubav prema Bogu, obitelji, bližnjemu i domovini nešto najvažnije u životu svakog vjernika. U obnovi je sudjelovao veliki broj vjernika.

Ante Kekez

MAINZ

Izabrano vodstvo AMACroaticae – Deutschland e.V

Udruženje bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta izbornu je skupštinu održalo u subotu 2. travnja, u Kući Mainz – Zagreb u Mainzu. Aleksandra Brnetić ponovno je izabrana za predsjednicu AMA Croaticae – Deutschland e.V. Za potpredsjednika je izabran je dipl.-geol. Hans-Jürgen Anderle iz Wiesbadena, a za blagajnicu dipl.-ing. Ljiljana Škarjan iz Bad Homburga. U predsjedništvo je ušla i dr. Marija Dragica Anderle (Wiesbaden) kao i dipl.-ing. Mladen Jonke (Zagreb), dipl.-ing. Ivan

Orešković (Frankfurt am Main) te prof. dr. Ludwig Steindorff (Kiel). Kontrolori blagajne su Ranko Ćetković iz Frankfurta na Majni i Milorad Milenković iz Offenbacha na Majni. Predsjedništvo ima mandat od dvije godine. Skupština je donijela odluku o dva važna projekta. Na jesen ove godine AMAC – Deutschland namjerava nastupiti na Frankfurtskom sajmu knjiga, koji se održava od 12. do 16. listopada. Svoju već tradicionalnu književnu tribinu udrugu planira za predzadnji dan sajma na hrvatskom

štandu Zajednice nakladnika i knjižara Hrvatske. Za iduću se godinu planira proslava 20. obljetnice osnivanja. Skupština su jednoglasno izrazili želju da se proslava održi u Frankfurtu na Majni, da se u organizaciju proslave uključi i članove osnivače te da se u svakom slučaju poradi na objavljivanju prigodne monografije. Proslava bi se trebala održati krajem godine, po svemu sudeći u studenome 2012. Udrženje AMA Croaticae – Deutschland e.V. osnovano je 28. ožujka 1992. u Frankfurtu na Majni. ■

BERLIN

Obredi Muke Gospodnje

Na večernjim obredima Muke Gospodnje, na Veliki petak, 22. travnja u crkvi Sv. Sebastijana u Berlinu okupio se veliki broj hrvatskih vjernika. Uz svećenike, voditelja misije fra Petra Čirka i dušobrižnika fra Radoslava Tolića, čitače, ministrante te misijski zbor, pjevanjem je okupljenim vjernicima Kristovu muku i smrt približila i muška klapa „Berlin“, koja djeluje pri Hrvatskoj katoličkoj misiji. Skladbu „Milost“ otpjevala je opera pjevačica, mezzosopraničica Tanja Šimić.

Tekst i snimka: www.hrvatski-glas.berlin

FRANKFURT AM MAIN

Obiteljski susreti

Već duže vremena s. Pavlimira Simunović, pastoralna suradnica Hrvatske katoličke župe oca Ante Antića iz Frankfurta na Majni, koja je ujedno i voditeljica župnih zborova, organizira redovite mjesечne susrete srijedom u kojima sudionici imaju priliku za jedno razmatrati različite teme ili se jednostavno susresti u molitvi. Ponukana odlukom domovinske Crkve da 2011. godina bude u znaku obitelji i obiteljskih vrijednosti, odlučila je u dogovoru sa sudionicima da ovogodišnji susreti budu posvećeni temama vezanim uz obitelj. Tako je tema prvog susreta bila „Kršćanski brak“. Prigodno predavanje pripremilo je mladi bračni par Božica i Domagoj Bilobrk, koji su se u svom izlaganju osvrnuli na temeljne vrijednosti kršćanskog braka. U drugom susretu sudionici su se pozabavili odgojnim vrijednostima. Zanimljivo i nadasve poučno predavanje o toj važnoj tematiki priredila je Mirjana Ivošević. Tema trećeg susreta imala je radni naslov „Problemi u obitelji i njihov mogući utjecaj na raz-

voj djeteta“. O tome je kratko izlaganje priredila Ivanka Puljić. Svako predavanje bilo je popraćeno živom diskusijom u kojoj su vrlo aktivno sudjelovali sudionici susreta, a vrlo važan prilog tim diskusijama dao je i dušobrižnik fra Ivan Čikara. Vrhunac svakog susreta je zajedničko euharistijsko slavlje i klanjanje pred Presvetim. U travnju su sudionici obavili i pobožnost križnog puta. Ivanka Puljić

NAJAVE:

„Eco Heritage Task Force“ – Hrvatska matica iseljenika tradicionalno organizira „Eco Heritage Task Force“, ove godine u Rovinju, od 24. srpnja do 13. kolovoza. Pozivaju se mlađi, stariji od 18 godina na volontiranje u projektu očuvanja Hrvatske kulturne i prirodne baštine EHTF. Prijave se primaju do 1. lipnja 2011. Zainteresirani se mogu javiti na e-mail voditeljice projekta Nives Antoljak: nives@matis.hr; www.matis.hr

Seminar „Stvaranje kazališta“ – Hrvatska matica iseljenika i ove godine organizira Seminar „Stvaranje kazališta“ od 2. do 10. srpnja. Kazalište će se stvarati na otočiću Galovcu-Školjić u neposrednoj blizini otoka Ugljena. Polaznici će biti smješteni u obnovljenom franejevačkom samostanu u dvokrevetnim sobama s ku-

paonicom. Hrvatska matica iseljenika pokriva troškove seminara, a polaznici plaćaju samo smještaj (250 kn dan – puni pansion). Prijave se primaju do 1. lipnja 2011. na adresu: Hrvatska matica iseljenika, Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb, Croatia ili na e-mail adresu voditeljice projekta Nives Antoljak:

nives@matis.hr

Za više informacija posjetite www.matis.hr

Radionica narodnih nošnji „Hrvatska etnoriznica“ održat će se u Pučišćima na otoku Braču od 25. srpnja do 4. kolovoza, a **ljetna škola hrvatskog folklora** održat će se od 17. do 28. kolovoza u Hotelu „Biograd“ u Biogradu na moru. Više informacija na:

0038516115116; hmi-info@matis.hr; www.matis.hr

ZAGREB

Novi Hrvatski iseljenički zbornik

U velikoj dvorani Hrvatske matice iseljenika (HMI) u Zagrebu prije nekog vremena predstavljen je Hrvatski iseljenički zbornik. Pozdravljajući okupljene, ravnateljica HMI Katarina Fuček istaknula je kako zbornik izlazi više od 55 godina, a posljednjih 11 ga uređuje Vesna Kukavica kojoj je posebno čestitala na vrijednom zauzimanju za svakog čovjeka i za svaku temu da bude na prikladni način predstavljena. Također je podsjetila kako u ovoj godini HMI obilježava 60. obljetnicu postojanja, značajno vrijeme u kojem se dogodilo puno važnih stvari. Govoreći o zborniku, ravnateljica Fuček je podsjetila kako je on u proteklih 55 godina pod različitim uredničkim perom doživljavao svoje uspješnice, a ono što je zajednička poveznica i kontinuitet je da je odradivao sve teme iseljeničkog života. Sve su teme bile otvorene, neke su se započinjale, druge nastavljale ili pak zatvarale. Zbornik je na znanstvenoj, stručnoj i publicističkoj razini dao prinos o Hrvatima izvan domovine, što je još uvijek nedovoljno istražen prostor.

Sadržaj zbornika predstavila je dr. sc. Rebeka Mesarić Žabčić, socijalni demograf Instituta za migracije i narodnosti. Ona je istaknula kako Hrvatski zbornik predstavlja riznicu stvaraštva Hrvata izvan matične zemlje u različitim područjima djelovanja ljud-

ske djelatnosti od povijesti, ekonomije, gospodarstva, kulture, sporta, znanosti, umjetnosti koji će Hrvatska i nadalje štititi temeljem Strategije o suradnji Hrvatske s Hrvatima izvan RH, a radi razvijanja modernog hrvatskog kulturnog zajedništva. Tematske cjeline „Znaci vremena“, „Kroatistički obzori“, „Mostovi“, „Povjesnica“, „Baština“, „Duhovnost“ i „Znanost“ obiluju raznorodnim prilozima koje su pisali vrhunski stručnjaci i publicisti. Među 35 uvrštenih samostalnih radova i priloga predstavljačica se posebno osvrnula na priloge iz pojedinih područja.

Lada Kanajet Šimić, voditeljica Odjela za školstvo, znanost i sport

HMI-a, dala je osvrt na glavnu temu ovogodišnjeg zbornika, a ona je „hrvatski jezik u kontaktu“. U tom kontekstu posebno je istaknula priloge cjeline „Kroatistički obzori“. Vesna Kukavica je u ovoj prigodi posebno pozdravila ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josipa Bebića, koji je prvi put u svojoj novoj službi bio nazočan domovinskom predstavljanju zbornika. Istaknula je kako se u ovom zborniku može naći jedno cijelo poglavje posvećeno katoličkom izdavaštву u Njemačkoj, kao i putopis vezan uz pohod požeškog biskupa Antuna Škvorčevića Australiji protekle godine.

IKA

NAJAVA:

Hrvatsko hodočašće u Altötting

– Hrvati iz hrvatskih katoličkih misija iz Bavarske i ove godine, u nedjelju 26. lipnja, hodočaste u marijansko svetište Altötting. U 10 sati je dolazak. Ispovijed je od 10 sati u bazilici Sv. Ane. Hodočasnička sv. misa u Gospinu čast slavi se u 11.30 u bazilici Sv. Ane. Misu predvodi i propovijeda biskup bijelovarsko-križevački biskup mons. Vjekoslav Huzjak. Hodočašće završava u 16 sati večernjom u Gospinu čast i s blagoslovom s Prevetim u bazilici Sv. Ane. Organizator hodočašća je voditelj HKM Regensburg vlč. Josip Antonac. ■

ZAGREB

Misno slavlje za Zrinskog i Frankopana

U zagrebačkoj katedrali, u petak 29. travnja, proslavljena je misa zadušnica za Petra Zrinskog i Frana Krstu Frankopana, koju je u prigodi 340. obljetnice njihove mučeničke smrti predvodio gospicko-senjski biskup Mile Bogović. Misu je i ove je godine organizirala udruga građana Zrinske garde iz Čakovca koja na ovogodišnji Zrinsko-Frankopanski dan proslavlja 10. obljetnicu osnutka. Uoči misе predstavnici Zrinske garde, Međimurske županije, Družbe „Braća hrvatskog zmaja“, Hrvatskog vojnog učilišta „Petar Zrinski“ iz Zagreba, Grada Hrvatska Kostajnica i Općine Zrinski Topolovac položili su vijence kod groba s posmrtnim ostacima Zrinskog i Frankopana koji počivaju u katedrali u kripti ispod oltara. Liturgijsko pjevanje uzveličao je župni zbor iz Preloga, sredine koja je dala velik broj članova i donatora Zrinske garde, a sudjelovali su i članovi preloške „Seljačke slogs“ u narodnim nošnjama. „Ljudska zloča prisvaja sebi pravo iz cjeline izdvojiti ono što joj je potrebno pa iz tih isječaka složiti svoju cjelinu na način kako joj odgovara, a tako rade oni koji nam ne žele dobro i zato iskrivljuju našu povijest, poručio je biskup u propovijedi. Prije misе Zrinska garda imala je smotru svoje povijesne postrojbe na Trgu sv. Marka gdje je predala prijavak predsjednici Vlade Jadranki Kosor. ■

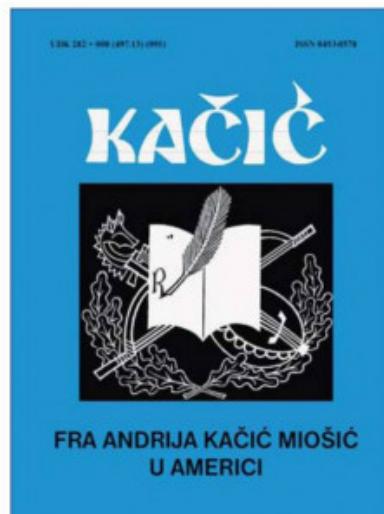
Starac Milovan u Americi

Fra Andrija Kačić Miošić u Americi, Zbornik „Kačić“ sv. 39–40, Split, 2007.–2008., 280 str.

Kad je fra Andrija Kačić Miošić 1756. god. objavio prvo izdanje svoga „Razgovora ugodnoga naroda slovinskoga“, normalno bi bilo da je bio zadovoljan što je njegovo djelo ugledalo svjetlo dana. A kad je video da su mnogi to djelo vrlo lijepo i oduševljeno primili, priedio je drugo, za gotovo dvije trećine prošireno izdanje, koje je objavio tri godine kasnije. No, bez sumnje se može reći da nikako nije mogao predvidjeti, da će to djelo u njegovu hrvatskom narodu, a onda i u nekim drugim europskim narodima, odigrati vrlo važnu ulogu: najprije evangelizacijsku navešćujući vječne istine o Svetomogućemu Bogu, njegovo ljubavi i brzi za ljudе, a zatim nastupajući prosvjetiteljski da će utjecati na buđenje hrvatske nacionalne svijesti i ponosa na tešku i slavnu povijest svoga naroda, ukazujući na brojne heroje i junake duha (svece, mučenike, svećenike, znanstvenike i pisce) i mača (borce protiv osvajača i okupatora), koji su se junački borili „za krst časni i slobodu zlatnu“.

Hrvatski su iseljenici nosili sa sobom Kačićeve pjesme u Južnu i Sjevernu Ameriku. S druge strane bilo je znanstvenika i književnika u Americi koji su pisali o djelima Starca Milovana i prevodili neke njegove pjesme na engleski jezik. Ivan Meštrović, kipar svjetskoga glasa, kao profesor na Sveučilištu Syracuse (New York), izradio je 1953. god. spomenik Starca Milovana i darovao ga je Bristu, fra Andrijinu rodnom mjestu. Spomenik je odlijeven u bronci i postavljen ispred Župske crkve sv. Margarite (1960.). Fratri u Chicagu u prigodi 250. obljetnice rođenja fra Andrije Kačića objavili su (1954.) u svojoj tiskari Razgovor ugodni naroda slovinskoga, jedino izdanje tiskano u Americi. I još je jednom Amerika udomila fra Andriju Kačića i njegovo djelo. Uredništvo našega Zbornika „Kačić“ zamolilo je dr. Vinku Grubišića, predstojnika katedre za hrvatski jezik i kulturu na Sveučilištu u Waterloo, da ispita bi li se moglo organizirati znanstveni u skup o Starcu Milovanu i njegovu djelu. On je to predložio ing. Vladimиру Petranoviću, predsjedniku Torontskoga ogranka Hrvatske akademije Amerike. Na sjednici uprave Ogranka prijedlog je prih-

vačen i tako je V. Petranović sa svojim suradnicima organizirao znanstveni skup, koji je održan u Sveučilišnoj knjižnici u Torontu, u Kanadi, u subotu, 27. studenoga 2004. godine. Predavače i sve ostale sudionike simpozija pozdravio je ing. Vladimir Petranović uime Torontskoga ogranka Hrvatske akademije Amerike i pozvao Biserku

Butković, članicu Ogranka, da vodi znanstveni skup. Moderatorica je pozvala Marija Livaju, konzulu Republike Hrvatske u Mississauga, da pozdravi sudionike simpozija, a isto tako i fra Hrvatina Gabrijela Jurišića, profesora grčkoga i latinskog jezika na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju i urednika Zbornika „Kačić“, koji je došao iz domovine Hrvatske, da na tom znanstvenom skupu održi predavanje. Svi su nazočni upozorenici da mogu pregledati „Izložbu djela fra Andrije Kačića i literature o njemu i njegovim djelima“. Više od 90 svezaka Uredništva Zbornika „Kačić“ daruje Knjižnici Katedre kroatistike na Sveučilištu Waterloo. Knjige su bile cijeli dan izložene u Dvorani Sveučilišne knjižnice u kojoj je održan Znanstveni skup, pa su ih svi nazočni s velikim zanimanjem pregledali. Kad je završen simpozij, knjige i časopisi su predane dr. Vinku Grubišiću, koji ih je preuzeo i predao Sveučilištu Waterloo. Simpozij se je odvijao i predavanja su održana prema programu. Kad su ih predavači doradili, dostavili su ih Uredništvu Zbornika „Kačić“, koje ih je priredilo

za tisak i evo ih predaju na uvid javnosti u Domovini, Americi i drugima kontinentima. U ovom dvobroju Zbornika „Kačić“ otisnuti su materijali sa simpozija u Torontu. I. dio je naslovjen „Fra Andrija Kačić Miošić u Americi“. Najprije su navedena tri pozdravna govora: Vladimira Petranovića, Marija Livaje i fra Hrvatina Gabrijela Jurišića. Zatim su donesena predavanja koja su održana u Torontu: Recepacija Kačićeva „Razgovora ugodnoga naroda slovinskoga“ u zemljama engleskoga jezika (V. Grubišić), Prijevodi pjesama fra Andrije Kačića i njihov utjecaj na europski romantizam (H. G. Jurišić), Vizije rata i povijesti u djelu fra Andrije Kačića (I. Šoljan), Tri stoljeća uz fra Andriju Kačića (B. Šešelj), Fra Andrija Kačić u njemačkoj književnosti (A. Bačić), Od „Ljetopisa Popa Dukljanina“ do „Razgovora ugodnoga naroda slovinskoga“ (A. Mikulić-Kovačević), Šibenik u pjesmama Starca Milovana (S. Mrša) te Ivan Meštrović i fra Andrija Kačić (V. Bubrin). Trojica su predavača nastupila i na Međunarodnom simpoziju u Bostonu (V. Grubišić, H. G. Jurišić i A. Mikulić-Kovačević). Tim predavanjima dodano je nekoliko članaka, koji nisu bili pročitani na simpoziju u Torontu, ali je Uredništvo smatralo uputnim i njih objaviti, jer su tematski vezani na „torantska predavanja“, a to su: Fra Andrija Kačić Miošić i njegov franjevački krug (V. Kapitanović), Novovjekni pogledi na epsko pjesništvo fra Andrije Kačića Miošića (M. Buljac), Intencije pučkoga u Kačićevu „Razgovoru ugodnomu“ (A. Zaradija-Kiš) i Fra Andrija Kačić Miošić u Americi (H. G. Jurišić). Bilo bi sasvim razložno da je ovaj dvobroj Zbornika „Kačić“ donio predavanja s prvoga simpozija o Starcu Milovanu, koji je održan u Americi. Uredništvo je doista smatralo da predavanjima sa simpozija u Torontu treba dati prvo mjesto u ovom Zborniku i stoga su ta predavanja otisnuta u I. dijelu koji nosi naslov „Fra Andrija Kačić Miošić u Americi“. U II. dijelu donose se tekstovi u povodu predstojeće 300. obljetnice veličanstvene obrane Sinja (1715.–2015.) od kojih se izdvaja Opsada Sinja 1715. godine (dramski tekst Velimira Borkovića).

H.G.J.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Stigao nam je konačno i svibanj, a s njim i sunčano vrijeme i polja puna cvijeća. Budite nam i dalje dobro i uživajte u proljeću s pričom koju smo upravo za vas pripremili.

Zanimljiva pričovijest

Zaboravljeni Majčin dan

Urano nedjeljno jutro dogodilo se nešto neobično. Ana se probudila usred noći i sjetila nečeg važnog što je zaboravila. Za tren oka je bila sasvim budna i odmah skočila iz kreveta. Tiho, da ne probudi roditelje, odšuljala se do sobe svoga brata. On je duboko i mirno spavao. Nježno ga je počela buditi uhvativši ga za rame, ali se Krešo samo okrenuo na drugu stranu i namjestio udobnije. „Krešo, probudi se”, zvala ga je Ana tiho, ali Krešo nije otvorao očiju. Uh, baš spava k'o top, pomisli i nastavi dalje s budenjem. Sad ga je već morala drmati malo jače po ramenu, jer uopće nije reagirao. Konačno je pospano pogledao i mrmljao nešto nerazumljivo.

„Krešo, probudi se, jako je važno!”, opet ponovi Ana u nadi da se brat konačno probudi. „Moram ti reći nešto važno! Daj molim te, slušaj me.” Nakon cijele vječnosti, činilo se Ani, Krešo je pogleda, pa pogleda u sat, sjedne, pa se zagleda u sestru i reče: „Jesi li ti još normalna? Tek je 4 sata ujutro i još nedjelja. Što mi imаш tako važno reći? Zar ne može čekati?“ Ana sva sretna da je budan žuštro odgovori: „Zaboravili smo Majčin dan!“ Krešo je pogleda s velikim očima: „Majčin dan?“ Ana nestrpljivo nastavi: „Da, Majčin dan je danas, a mi nemamo daru za mamu.“ „Ah, to, ma to nije strašno, mama će razumjeti,“ uzvratil Krešo i već se htio opet udobno namjestiti za spavanje. Ana ga uhvatila za ruku i povuče natrag: „Zar ne misliš da će mami biti žao da smo zaboravili dan? Ona samo kaže da nije važno, ali joj je itekako važno. Sigurno bi bila tužna i bit će, vjeruj mi.“ „I što ćemo sad? Odkud ćeš stvoriti neki dar usred noći?“, nestrpljivo će Krešo. Ana se nasmiješi: „Upravo sam se sjetila da možemo nabratiti koju ružu iz vrta i mami odnijeti doručak u krevet i ...“ „Seko to ti je super ideja, znači imamo još vremena, to ne traje dugo“, veselo će

Krešo prekinuvši sestru i opet se udobnije namještajući. „I, nastavi Ana, kao da ga nije čula, „i možemo skuhati ručak“, doda sa smiješkom. „O, ne, to neće biti dobro“, usprotivi se Krešo, „doručak je u redu, ali još i ručak? Misliš kompletan, onako s juhom, mesom i krumpirima ili tako nešto slično? Tko će ga pripremiti? Ti i ja? Nikad to neće uspjeti! Mi znamo, gdje se nalazi kuhinja i to je sve, a ostalo je tajna i bolje za nas sve da to tako i ostane!“ Oboje se zamislile. Ustvari Krešo ima pravo, pomisli Ana. Nemaju velike šanse za uspešno kuhanje, jer niti jedno od njih ima pojma. „Hej,

pa možemo svi otići u restoran brze hrane, to bi bilo u redu“, sjeti se Krešo, a Ana prasnu u smijeh. „To bi bilo dobro za tebe, ali ne za mamu. Ona nas vodi ponekad tamo samo zbog naše želje, ali ona ne voli tu hranu. Zato ne idemo tamo tako često, zar nisi primjetio?“ „Uh, imaš pravo“, odgovori Krešo. U tom trenutku otvorile se vrata i tata uđe u sobu. „Što se ovdje događa?“, iznenadeno ih upita. „Zašto ne spavate? Čuo sam neke glasove, pa sam

htio vidjeti što se događa.“ Ana odmah počne objasnjavati cijelu situaciju, od početka do kraja. „I sad ne znamo dalje“, nadoda Krešo. Tata se nasmiješi: „Nije to problem. Ja ću sve srediti: „Djeca ga s nevjericom pogledaše: „Pa, ti isto ne znaš kuhati? Kako ćes spremiti ručak?“ „Fino. Idemo u naš omiljeni restoran!“, odgovori tata i nastavi: „A, sad idemo na spavanje, da barem još uhvatimo malo sna. Ubrzo ćete opet morati ustati, ako želite mamu iznenaditi još prijepodnel!“ Ana i tata krenuše prema vratima, a Krešo će veselo: „Tata, a jesli ti nabavio dar za baku? I njoj je isto Majčin dan!“ Tata pogleda iznenadeno i činilo se da razmišlja o nečem veoma važnom ... ■

Nepravda!

Kad god se Hrvati nisu bavili politikom, ona se bavila njima, i to uglavnom protiv njihovih nacionalnih i ljudskih interesa i na štetu njihova dobra.

Nedavnu drastičnu presudu Međunarodnoga suda UN-a za ratne zločine u Den Haagu hrvatskim generalima najveći broj hrvatskih iseljenika, među kojima je mnoštvo mladih, doživjelo je kao nepravdu koja vapije u nebo. Mnogi nisu noćima spavali. Mnogi nisu mogli naći nikakav odgovor na osjećaj nemoći, pa su upadali u letargiju i depresiju. Mnogi mladi, koji Domovinski oslobođilački rat, poznaju samo iz pričanja roditelja i rodbine u domovini, osjetili su zbog takve presude u vlastitim obiteljima nemir i nelagodu. Ni najuspješnije propovijedi o kršćanskom poimanju pravde i nuždi nošenja vlastitoga križa, i to usred korizme, niti porijetki kritički pa i osuđujući medijski komentari takve presude, nisu donosile željenu smirenost. Osjećaj nepravde i bijesa utisnuo se duboko u duše i srca mnoštva ljudi. Nepravda boli, osobito mlade ljudi. U ovoj kolumni za mlade ne bi trebalo politizirati, ali niti bježati od pozitivnoga bavljenja politikom kao nastojanjem za općim dobrom i demokratskim razvitkom. Stid, pa i bijeg od politike, našem se naruču često obijao i još uvijek obija o glavu. Kad god se Hrvati nisu bavili politikom, ona se bavila njima, i to uglavnom protiv njihovih nacionalnih i ljudskih interesa i na štetu njihova dobra. Na ovom mjestu ne bi trebalo laički ocjenjivati pravstupanjsku presudu jednoga međunarodnoga kaznenoga suda. Legitimno je međutim takvu presudu kritizirati, posebice s obzirom na kontekst inkriminacija zbog kojih je presuda donesena. Na prvome mjestu valja reći da je ozbiljan i objektivan međunarodni sud [bio] potreban za obradu ratnih događanja u ratu na našim domovinskim prostorima početkom devedesetih godina 20. stoljeća. Zato se Hrvatska, te hrvatski narod općenito, kao žrtva agresije, zauzela za djelovanje takvoga suda. Postojala je naime nada da će žrtve nasilja doživjeti ba-

rem pravnu zadovoljštinu. Takav učinak međutim nije imala gotovo niti jedna dosadašnja presuda tog suda. Nekoliko „sitnih riba“ je osuđeno, najkrupnije su umrle ili uklonjene, ili - što je najžalosnije, uopće nisu optužene. Među drastično osuđenima su i pojedini Hrvati iz BiH, kojima individualna krivnja također nije bila dokazana. U toj istoj BiH trenutno se nad hrvatskim narodom provodi politički teror u ime

Nakon izricanja haške presude zastava na Kninskoj tvrđavi spuštena je na pola koplja. Snimka: www.knin.hr

kalajevskog plitičkog koncepta svedenja Hrvata na nacionalnu manjinu i nestanak.

U međuvremenu odgovorno tvrdim da je haaški sud – politički sud kojemu pravo i pravda nisu prioritet, nego politička volja i uloga moćnika koji stoji iza njega. Politička igra pojedinih zemalja, napose onih koje Hrvatskoj i hrvatskom narodu općenito nikada nisu bile naklonjene, sve je providnija. One to dakako neće priznati, te će takve ocjene ignorirati ili drsko demantirati. Pritom pilatovski peru vlastite ruke, iako su političkim sredstvima i na vrijeme mogli spriječiti ratno krvoproljeće, a to nisu učinili; iako su i njihovi vojnici, špijuni i najmodernija tehnika bili na licu mjesta te aktivno pratili i usmjeravali tijek ratnih i ostalih događanja. Za vojnu intervenciju u zločinačkom ratu protiv civila u BiH trebalo im je četiri godine! Za takvu intervenciju na Kosovu trebalo im je puno manje vremena. Za ratove u Afganistanu i Iraku nađeni su razlozi, koji su

u međuvremenu oborenici. Za aktualnu intervenciju u Libiji, nakon pogibije nekoliko stotina civila, trebalo je nekim vojnim silama samo nekoliko dana. U BiH se interveniralo tek nakon pokolja od oko 100.000 ljudi. U samoj Hrvatskoj do intervencije nikada ne bi ni došlo, jer je prvotna zadaća bila disciplinirati i slomiti hrvatsku volju za slobodnom i samostalnom državom. Nakon što su hrvatske snage, uz aktivni pristanak nekih velesila, pokrenule vlastite oslobođalačke akcije i uspostavile preduvjete za političku stabilnost u širokom pojasu, sada za to bivaju sudene i osuđene? I kad god su tijekom povijesti Hrvati dizali glavu nastojeći živjeti u slobodi, miru i blagostanju, za to su bivali optuživani, osuđivani i kažnjavani. U bečkim sudištima i tamnicama (Zrinski i Frankopan), u venecijanskim kazamatama (fra Filip Grabovac), u osmanlijskim haramskim pohodima, u srpskim

zatvorima i skupštinama (braća Radić), u partizanskim zločinima, ali i u ustaškim logorima, u jugokomunističkim procesima i progonima (Stepinac, Goli Otok, Hrvatsko proljeće), u genocidu nad Vukovarom i drugim pokoljima u Domovinskom ratu: u svim tim i drugim nastojanjima za slobodom i dostojarstvom stradavali su najbolji hrvatski sinovi i kćeri. Uvijek se našao netko, kao i sada u Den Haagu, tko je instalirao sudište i uistinu osudio borce za slobodu. U drugim narodima i državama takvim su se junacima digli megalomansi spomenici, iako su bili osvajajući tuđih teritorija, iako su tlačili ili čak iskorjenivali cijela plemena pa i narode. Njihova imperijalistička zločinačka politika nikada nije osuđena. Naprotiv i dan-danas se promatra posve legitimnom. Kao da je Gotovina osvajao Irsku, Škotsku, Wales, Ameriku, Indiju i pola Afrike?! Da je bio u „službi Njezina Veličanstva“, sigurno ne bi bio ni optužen.

(Nastavak na str. 27)

Mons. Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački

Roden je 1. kolovoza 1966. u Đivanu (općina Vrbovec). Nakon osmogodišnje škole, godine 1981. stupio je u Nadbiskupsko dječačko sjemenište u Zagrebu. Nakon završenoga školovanja u Interdijecezanskoj srednjoj školi za spremanje svećenika u Zagrebu i nakon mature (1985.) ispunio je vojnu obvezu. Po zavрetku druge godine filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, god. 1988., odlazi u Rim, u Papinski zavod Germanicum et Hungaricum (gdje ostaje do 1994.) te nastavlja studij na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu i završava ga 1991. godine. Ta je godina u njegovu životu obilježena đakonskim redenjem (4. svibnja u Rimu u crkvi Il Gesu), te početkom poslijediplomskoga studija i specijalizacije u liturgici na Papinskom liturgijskom institutu sv. Anzelma, također u Rimu. Za prezbitera Zagrebačke nadbiskupije zaredio ga je kardinal Franjo Kuharić u zagrebačkoj prvostolnici 28. lipnja 1992. godine. Magistrirao je 10. lipnja 1994. (mentor: prof. Matias Augé). Iste godine postao je članom zajednice u Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima i nastavio s pisanjem doktorske disertacije. U Zavodu je ostao do povratka u Domovinu 1996. godine, kada je bio izabran u zvanje asistenta pri Katedri za liturgiku Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Godinu dana

kasnije, 28. studenoga 1997., obranio je u Rimu doktorsku disertaciju. Od 2000. godine radio je kao docent pri istoj Katedri, kojoj je bio pročelnik od 2002. do 2007. Od 2001. godine bio je član Zbora prebendara zagrebačke prvostolnice, a 2008. godine imenovan je kanonikom Prvostolnog kaptola zagrebačkog. U travnju 2005. izabran je za izvanrednoga profesora pri Katedri za liturgiku KBF-a. U siječnju 2005. imenovan je predsjednikom Povjerenstva za osnivanje katoličkoga sveučilišta, a i danas, nakon što je 2006. osnovano Sveučilište, vrši službu predsjednika Povjerenstva Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta.

U listopadu 2005. sudjelovao je u radu XI. Redovite opće biskupske sinode (o euharistiji) u Vatikanu, u skupini pomoćnika Posebnoga tajnika Sinode. Prigodom svih triju pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj, bio je jedan od odgovornih za pripremanje liturgijskih slavlja. Dana 11. veljače 2008. godine papa Benedict XVI. imenovao ga je za zagrebačkog pomoćnog biskupa i naslovnog biskupa Rotarije. Kardinal Josip Bozanić zaredio ga je 29. ožujka 2008. za zagrebačkog pomoćnog biskupa.

Službe u HBK: predsjednik Odbora HBK za katoličke škole i visoka crkvena učilišta; član Biskupske komisije HBK za liturgiju.

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

Bl. papa Ivan Pavao II.

Rješenje poslati najkasnije do 29. svibnja

Mariofil Soldo	Ravnatelj, rukovoditelj ... Udo Bayer	Postao je 1.5. 2011. ... Pravim imenom je Karol Woytila Američki	Mlada hrv. redateljica Juka	Novčana jedinica u Koreji	Dva junaka iz grčke mitologije	Niko Kovač	Od 16.10. 1978. do 2.4. 2005. bio je ... „Amper“	Jedan od srodnih oblika (obiljikama)	Nadimak Zlatko Kaučarića	Idilično mjesto u zabitli	Ivo Iličević	Pripadnici irskoga naroda
Plavka, plavuša		▼					▼	Zvjezda u zv. orla Pjesnik Solc				
Pjesma „Psihomodo popa“						Polpun neuspjeh Tonko Jović	▼				Ugljik Uvjebanost	
Ana Žube		Dušik Novinar, Denis	Stručnjaci za statistiku Rano voće									
Kazališni zastor, zavješa		▼					Povik u ojkalici	Kravljie glasanje Vulkan-ska masa			Osovina (lat.)	
Hrvatska naftna tvrtka		Austrija Šarene Papige						Odarbo drustvo				
Sivi metal {ti}								Glumac i voditelj Filipović				
Dječja bolest u Japanu								Amer. glumica, Linda				
... kao ljubav	Talijanski kantautor	►						Tantal		Ante Antić		

Pomoć starijima i nemoćnima

Bilo bi dobro misliti na „stare dane”.

Narodna poslovica kaže da je bolje spriječiti nego liječiti. Ona se u prenesenom smislu odnosi na sva životna područja, a ne samo na bolest i zdravlje. Ako čovjek u životu predviđi mogući tijek nekih stvari, može se na njih pripremiti i odrediti im cilj i smjer. Dok smo mlađi, ne razmišljamo previše o starosti, pa čak niti onda kad prekoračimo prag pedesete. A bilo bi dobro misliti na „stare dane”, informirati se, jednostavno pripremiti i donijeti neke odluke. Iz prakse mi je poznato, da su ljudi koji su planirali svoju budućnost i na vrijeme donosili odluke, živjeli mirnije i slobodnije.

Kad čovjek ostari i onemoća, često misli da je na teret obitelji i zajednici u kojoj živi. Nerijetko mu se to u svakodnevnom životu i potvrđuje. Kroz dugu povijest čovječanstva imamo niz pozitivnih, a još više negativnih primjera, kako su se društvo i obitelji odnosili prema starcima. Nerijetko su doživljavani kao teret, pa se s njima i vrlo grubo postupalo. Ima, međutim, i svjetlijih primjera u razvijenim antičkim kulturama, poput rimske i grčke, gdje su „seniori” bili vrlo cijenjeni. Pitalo ih se o svemu jer su imali bogata životna iskustva. Krist je uživio dostojanstvo čovjeka od njegova začeća pa do prirodne smrti, jer čovjek je stvoren na Božju sliku i priliku (Post 1, 14) i nitko nema pravo osporavati to njegovo dostojanstvo. Stoga, stariji ljudi nisu na teret, već na razne načine obogačuju društvo u kojem žive. Ako je netko ostario, ne mora znati da je bolestan i da mu je odmah potrebna tuda pomoć i njega. Dapaće, sve je više starijih ljudi koji svoje iskustvo na raznim područjima prenose mlađima.

Društvena skrb za osobe potrebne njegi

Obitelj je uvijek bila, a i danas je mjesto na kojem se posebna briga posvećivala djeci i starijim osobama. Naglog industrijalizacijom i potrebotom zdrave radne snage, počinje i društvena briga za starije osobe koje su radeći istrošile svoju snagu. Da ne padnu samo na teret obitelji, osnivaju se razna osiguranja na principima generacijske solidarnosti. Tu su prije svega

mirovinsko i zdravstveno osiguranje, a onda slijede osiguranja za nesreće na radnom mjestu i dr. Obitelj i zasluge mirovine bile su garancija za mirnu starost. Smanjenjem broja članova obitelji i produžetkom životnoga vijeka, porasli su i troškovi za njegu starijih onemoćalih ljudi. Njemačka 1994. godine među prvim europskim zemljama uvodi obvezno osiguranje za slučaj njegi. Ono je zasnovano na sličnim načelima kao i mirovinsko osiguranje. Za vrijeme radnog vijeka uplaćuje se u to osiguranje da bi se u starosti po potrebi isto moglo koristiti. Ono funkcioniра po principu djelomičnog kasko osiguranja što to znači da su pojedine usluge osigurane samo u određenoj visini, dakle nisu osigurani svi nastali troškovi koji su povezani s njegovom. Ako predviđena sredstva iz

Ako se netko za stalno vrati u Hrvatsku ili BiH, nema pravo na nadoknadu troškova njegi iz osiguranja.

toga osiguranja nisu dostatna za potrebnu njegu, onda osiguranik mora dodati vlastita sredstva (npr. mirovinu, nekretnine...), a ako i to nije dovoljno, može zatražiti dodatnu socijalnu pomoć.

Plaćanje troškova njegi

Otrpilike 2,4 milijuna ljudi potrebnih njegi primaju pomoć iz osiguranja za njegu. Budući se većina njeguje u vlastitim obiteljima, odnosno u svojim kućama i stanovima, sredstva iz osiguranja predstavljaju veliku pomoć tim obiteljima. Visina nadoknade za njegu razlikuje se prema tome, gdje se i kako nekoga njeguje i u kojem stupnju njegi se njegovana osoba nalazi. Uglavnom se radi o davanjima u naturi, tj. socijalne službe, odnosno ustanove koje njeguju primaju određena sredstva za svoje usluge. Ako njegu preuzimaju članovi obitelji, prijatelji, susjedi ili neke druge osobe, osiguranje te usluge plaća izravno. Visina finansijske pomoći za njegu u vlastitoj kući koju obavlja član obitelji ili neka druga osoba, za ovu i sljedeću godinu iznosi kako slijedi: 1. stupanj njegi: 225 eura (od 2012: 235 eura); 2. stupanj njegi: 430 eura (od 2012: 440 eura); 3. stupanj njegi: 685 eura (od 2012: 700 eura).

Piše:
Stjepan
Herceg

2. stupanj njegi: 430 eura (od 2012: 440 eura); 3. stupanj njegi: 685 eura (od 2012: 700 eura).

Ako član obitelji, koji njeguje nekoga svojega nije u radnom odnosu, odnosno, ako tjedno radi manje od 30 sati, ima pravo na uplatu doprinosa u mirovinsko osiguranje koje izvršava blagajna za njegu orientirajući se prema uslugama koje ta osoba pruža, što je opet ovisno o stupnju u koji je njegovana osoba uvrštena. Za vrijeme njegi njegovatelj je osiguran od nesreće na poslu. U pripremi je zakon koji bi trebao regulirati daljnja prava članova obitelji koji se posvećuju njegi svojih članova. Ako njegu u vlastitoj kući ili stanu obavlja neka ambulantna služba, razlikuje se i visina pomoći od osiguranja: 1. stupanj njegi: 440 e (od 2012: 450 e); 2. stupanj njegi: 1.040 e (od 2012: 1.100 e); 3. stupanj njegi: 1.510 e (od 2012: 1.550 e). Nadoknada troškova iz osiguranja za njegu u dnevnom, odnosno noćnom stacionaru te u domu za njegu, višestruka je u usporedbi s njegovom u vlastitoj kući. Tako je visina troškova koje plaća osiguranje za smještaj u domu sljedeća: 1. stupanj njegi: 1.023 e; 2. stupanj njegi: 1.279 e; 3. stupanj njegi: 1.510 (od 2012: 1.550 e). Osiguranje za njegu plaća samo dio nastalih troškova. Budući cijena smještaja u domu mjesечно može iznositi i do 4.000 eura, osiguranje plaća najviše gore spomenutu svotu, njegovana osoba ostatak mora platiti sama, odnosno mora zatražiti dodatnu socijalnu pomoć. U tom slučaju socijalni ured pokušava pruženu pomoć naplatiti od djece njegovane osobe. Mjesečna primanja djeteta do 1.500 eura, a kod bračnog druga do 1.200 eura se ne smiju dijeliti. Sve ovo vrijedi i za Hrvatice i Hrvate dok borave u Njemačkoj. Ako se netko za stalno vrati u Hrvatsku ili BiH, nema pravo na nadoknadu troškova njegi iz navedenoga osiguranja, unatoč tome što je u svom radnom vijeku redovito uplaćivao u osiguranje za slučaj njegi. Razlog tome je što niti Hrvatska niti BiH nemaju tu vrstu osiguranja pa nisu mogući niti međudržavni ugovori jer takvi ugovori počivaju na uzajamnosti.

Susret prijatelja

Dogovaraju se Zagrepčanin, Splitčanin i Bračanin da će se malo proveseliti.

Veli Zagrepčanin:

- Ja bum donesel sanduk piva.
- Na to će Splitčanin:
- Ja ču donit pećeno janje.
- Na kraju će Bračanin:
- A ja ču dovest brata, pa ćemo malo zapivat.

Gazda

- Jezuš Jura! Sav si plavi, u šljivama! Kaj ti se pripetilo?
- Niš! Hitil sam u birtiji u automat za cigaretline gumb mesto peinez.
- I kaj ti je zišlo?
- Gazda birtije!

Papiri

Tone Titanic i dolazi kapetan do Hercegovca i kaže:

- Znate li plivati?
- Hercegovac će na to:
- Ne znan, ali može rođo srediti papire!!!

Kod zubara

- Je li Vas strah? – pita zubar pacijenta.
- Jest, i to grozno.
- No, dobro, popijte čašicu konjaka.
- Još me strah – veli pacijent i naruči još čašicu.

Kad je popio cijelu litru, veli:

- E, sad bih volio vidjeti onoga tko bi se usudio taknuti mi zube.

Kartanje

Lječniku doma zazvoni telefon kojim ga prijatelji zovu na kartanje:

- Dolazim odmah! – vikne, a žena ga pita:
- Dragi, zar je tako hitno?
- Jako, draga! Već su TRI doktora tam!

Važnost urednosti

Ne samo da nam je ugodno boraviti u čistom i mirisnom okruženju, već je to i jedan od glavnih načina da spriječimo razvoj prijenosnih bolesti, a posebno alergija. Dokazano je da su na ljestvici uzročnika alergija prve grinje iz kućne prašine, koje se najviše stvaraju na mjestima gdje se nakupljaju kožne ljuške kojima se one hrane: u tepisima, madracima i posteljinu! Veliku „generalku“ dobro je započeti eliminiranjem suvišnih stvari, dakle stvari koje nitko od ukućana ne upotrebljava, nikome se ne svidaju, napuknute su ili ne rade, ili su jednostavno dale svoje. Razvrstajte ih u skupine: za dati, za popraviti ili premjestiti i za baciti. Uklanjanjem nepotrebnih tričarija, prostor se oslobađa zaostale

energije, a vi dobivate mjesta za nove stvari!

Nekima je praktično poslove podijeliti na dnevne (prozračivanje i namještanje kreveta, prozračivanje prostorija, pranje posuda i radnih površina u kuhinji, održavanje higijene kućnih ljubimaca, rješavanje otpada), tjedne (pranje i peglanje odjeće, mijenjanje posteljine, brisanje prašine, usisavanje, pranje podova, čišćenje kuhinje i kupatnice), mjesecne (čišćenje hladnjaka, kante za otpatke, laštenje podova, pranje prozora) i sezonske (pranje zavjesa, pospremanje ormara, temeljita čišćenja). No ako ne spadate u tipove koji sve planiraju, važno je da primjećujete stvari oko sebe i sami uvidite gdje leže izvori prašine i bakterija i koliko ih često treba uklanjati.

www.coolinarika.com

Prežgana juha na maslu

Sastojci za četiri osobe:

1 žlica masla; 1 žlica oštrog brašna; 1 l hladne vode; 1 jaje + 1 žlica vode; $\frac{1}{2}$ žličice kima.

Priprema:

1. Na otopljenom maslu prepečite brašno dok ne porumeni pa dodajte hladnu vodu (ne toplu da se ne bi stvorile grudice od zaprške) i miješajte dok se zaprška ne sljubi s vodom. Pustite da juha zakuha.

2. U maloj plastičnoj posudi s poklopcom promučajte jaje sa žlicom vode pa uz miješanje zakuhatje u kućuju. Dodajte kime, posolite (ili stavite 1 žličicu Vegete Natur) i kuhatje još 5 minuta.

Posluživanje:

Prežganu juhu odmah poslužite, a ako želite možete dodati kockice popćenog ili sušenog kruha.

Savjet:

Domaće maslo možete napraviti po ovom receptu.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

P	I	S	A	N	I	C	A	□	P	E	T	A	K
O	K	O	M	A	K	□	M	A	R	S	A	L	A
L	A	N	A	R	□	P	A	K	□	K	L	A	S
□	V	A	R	□	P	O	T	I	S	A	K	□	K
U	Š	T	A	V	I	T	I	□	U	L	□	S	O
S	T	A	N	A	□	P	A	K	□	B	A	J	T
K	I	□	T	T	P	O	T	A	V	□	O	T	A
R	N	K	□	R	P	A	T	O	R	A	T	O	R
S	A	R	M	A	□	S	A	K	R	A	R	A	R

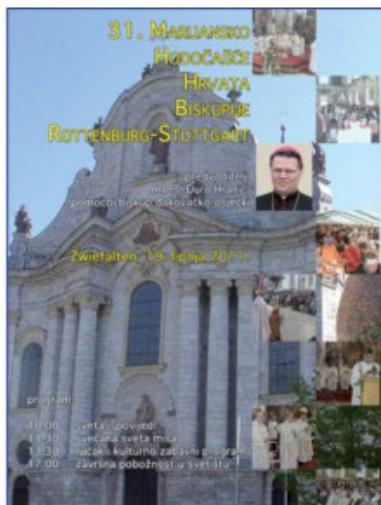
Biserka Kovačević, Sesvetski Kraljevac

Fotografija sudionika seminara daljnog usavršavanja za pastoralne suradnice i suradike iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke o temi „Mladi – budućnost Crkve i naroda”, koji je održan od 4. do 7. travnja u Naurodu kod Wiesbadena. Na seminaru su bili: Dominik Spajić HKM Mittelbaden, Stanka Vidačković HKZ Waiblingen, Ruža-Jelena Petković HKM Gelsenkirchen, s. Andela Milas HKM Darmstadt, Ana Madunić HKZ Bietigheim-Bissingen, Magdalena Ferencina HKM Mannheim, s. Mirjam Laco HKZ Reutlingen, Kata Djaković HKM Dortmund, Janja Kobaš HKZ Ulm, Marica Mraz HKM Bielefeld, Marina Mraz HKM Bielefeld, Nada Kolić HKM Singen-Villingen, Branko Galić HKZ Göppingen, s. Damira Gelo HKM Frankfurt, Mladen Lucić HKZ Rottweil, Zvonko Orlović HKM Offenbach,

Mato Valjan HKM Giessen, predavač mo. Ivan Žan iz Novalje te iz Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurt-a delegat vlač. Ivica Komadina,

Romana Kašaj, Ljubica Markovica-Baban i dr. Adolf Polegubić. Predavač vlač. dr. Šimo Maršić održao je predavanja internetski preko skype-a. ■

(Nastavak sa str. 23)

U cijeloj ovoj tragičnoj priči najtragičnije prolaze oni koji su branili svoj kućni prag i pravo na život u slobodi i dostojarstvu. Tragikomičnu ulogu, međutim, ima tako zvana hrvatska politička elita, koja se bezobrazno i bezobzirno poigrava s duginom naroda i države, poput 1918., 1941., 1945., 1971., – pa sve do danas. Nije u pitanju samo nesposobnost, iako rijetko koja nacija ima tako nesposobne, nenađene i neodmjerene političare. Nije u pitanju samo lopovluk i korupcija! Valja ipak reći da u nebo vapiju korupcijski skandali, i to ponajviše od strane onih koji i dalje sjede u saborskim klupama, u političkim strankama (i partijama), ili u tajkunskim pretvorbenim carstvima... Onima koji

ZWIEFALTEN

31. marijansko hodočašće Hrvata biskupije Rottenburg-Stuttgart

31. marijansko hodočašće Hrvata biskupije Rottenburg-Stuttgart održat će se na svetkovinu Presvetoga Trojstva, u nedjelju 19. lipnja, u marijanskom svetištu Zwiefalten. Misno slavlje predvodit će pomoćni đakovačko-

osječki biskup mons. Đuro Hranić. U 10 sati je sv. isповijed, u 11.30 svećana sv. misa, u 13.30 ručak i duhovno-kulturni program, a hodočašće završava završnom pobožnošću u svetištu u 17 sati. ■

su prodali svoje ponajbolje sinove i junačke, a pritom krali i državu i maloga čovjeka koji ju je stvorio; onima koji su radili i rade za tude službe, interese i političke koncepte (među njih spada i stotine tzv. nevladinih organizacija koje žive od milostinje bijelosvjetskih špekulanata i peraća novca); onima (medijima) koji desetljećima bljuju mantre o hrvatskom zločinačkom genu „od stoljeća sedmog“, a ne samo od 1941., 1945., 1971., i 1995. – njima „grobovi oprostiti neće“ – kaže s pravom poznata pjesma.

Isus proglašava blaženima one koji gladuju i žđaju za pravednosti, a progonjenima zbog pravednosti obećava kraljevstvo Božje (Mt 6,33). Nije to međutim samo jeftina utjeha za

rajsku nagradu na drugom svijetu. To je poziv za aktivno djelovanje za pravdu i pravo, sada i ovdje, u politici, socijalnom, ekonomskom, kulturnom i religioznom životu. To je poziv i našim mlađima u iseljeništvu i domovini da se aktivno uključe u politički i društveni život, osobito za pravedniji razvoj, osobito u zemljama gdje žive i rade. Pravednost je za Platona krepst koja obuhvaća sve druge krepst. Vjera u pravdu je neuništiva. Samo iz te perspektive ni nepravedna haška presuda, koju valja pobijati svim pravnim sredstvima, ne mora biti uzaludna, nego treba biti povod za istinske političke reforme, za nove ljude i ideje, ali i za konačni odlazak sa scene političkih trgovaca, nesposobnjakovića, izdajnika, lopova, špijuna, tajkuna... T.G.

*Svibanj je mjesec
posvećen
Majci Isusovoj Mariji,
koja je majka
i učiteljica kršćana.
U svibnju se slavi
i Majčin dan.*